

ZABAVA MLADIH V CELJU NEKOČ IN DANES

RAZISKOVALNA NALOGA

Področje: sociologija

Avtorica:

Urška Kolar, 3. letnik

Mentor:

dr. Marko Galič

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2022

Zabava mladih v Celju nekoč in danes

Zabava mladih v Celju nekoč in danes

RAZISKOVALNA NALOGA

Področje: sociologija

Avtorica:

Urška Kolar, 3. letnik

Mentor:

dr. Marko Galič

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2022

»Vsak ima svoj kreativni potencial in tisti trenutek,
ko začnete izražati svoj kreativni potencial,
lahko začnete spreminjati svet.«

Paulo Coelho

Zahvala

Zahvaljujem se vsem, ki so mi na kakršen koli način pripomogli pri izdelavi raziskovalne naloge.

Zahvaljujem se lastnikom in direktorici lokalov TamKoUčiri, Kuba Libre/Kafe, Branibor in Mladinskega centra Celje, ki so se prijazno odzvali prošnji za sodelovanje v intervjuju. Zahvaljujem se tudi gospodu Mohorju Hudeju in gospodu Srečku Mačku za predlagano literaturo in začetne usmeritve.

Prav tako se zahvaljujem vsem anketirancem, ki so bili pripravljeni sodelovati v anketi, in dijakom za dober odziv na dodatno anketno vprašanje.

Zahvaljujem se tudi profesoricama Juani Robida in Damjani Rebek za lektoriranje naloge in profesorici Nataši Marčič za nasvete pri nalogi.

Še posebej bi se zahvalila mentorju dr. Marku Galiču za vso pomoč pri raziskovalni nalogi, za nasvete, usmeritve in podporo.

Povzetek

Spadam v generacijo, ki je pretežno digitalna, to pomeni, da večino časa preživi z uporabo digitalnih medijev. Zaradi tega nekateri mladi niti ne čutijo želje po druženju, saj se jim vsa zabava »dogaja« na socialnih omrežjih. Poleg tega pa je našo generacijo prizadela še koronakriza, ki je še dodatno zarezala v fizično druženje in poskrbela, da so se mladi še bolj individualizirali in umaknili v svoje digitalne zabave. Kljub vsemu nas je večina še takih, ki si zabave želimo, želimo si fizičnega druženja, medsebojnega spoznavanja, medvrstniških odnosov, zabave, ki bi v nas pustila dobre občutke.

V nalogi sem preverjala, kako so se v mladosti zabavale posamezne generacije.

Na terenu sem opravila tudi intervjuje z nekaterimi lastniki oziroma vodji lokalov, da bi videla, kako oni vidijo situacijo na tem področju.

V nalogi so predstavljeni tudi predlogi mladih, generacije Z – želijo si več prostorov oziroma lokalov s plesiščem, z živo glasbo, več dogodkov oziroma koncertov, tematskih večerov, tudi prostorov, v katerih bi se vrtela rock glasba, kjer bi lahko ustvarjali, predstavljali svojo glasbo, poezijo. Hkrati opozarjajo, da bi morali biti dogodki in prireditve za mlade finančno dostopni, tako z vstopnicami kot tudi z javnim prevozom.

Ključne besede: mladina, zabava, družabno življenje, Celje

Abstract

I am part of a generation that is predominantly digital, meaning, it spends most of its time using digital media. As a result, some young people do not even feel the desire to socialize, as all the fun "happens" to them on social networks. In addition, our generation was affected by the corona crisis, which further cut into physical socializing and made young people even more individualized and we retreated to our digital parties. After all, most of us still want to have fun, we want physical socializing, getting to know each other, peer relationships, fun that would leave us with good feelings.

I checked how individual generations had fun in their youth.

In the field, I also conducted interviews with some owners or managers of bars to see how they see the situation in this area.

The research also presents the proposals of young people, generation Z - they want more bars with a dance floor, live music, concerts, even spaces where rock music would be played, where they could create and present their music. At the same time, they point out that events for young people should be financially accessible, in respect to both tickets and public transport.

Key words: youth, entertainment, social life, Celje

Kazalo

Zahvala	III
Povzetek	IV
Abstract	V
Kazalo.....	1
Seznam slik in grafov	2
Seznam slik.....	2
Seznam grafov	2
1 Uvod.....	4
1.1 Hipoteze.....	5
1.2 Metode dela	5
2 V raziskovalni nalogi obravnavane generacije.....	6
3 Obstoj prizorišč (tudi klubov), kjer so se posamezne generacije zabavale, in kaj so klubi oziroma prizorišča nudili za zabavo	8
3.1 Obdobje predstavnikov babyboom generacije med letoma 1964 in 1982.....	8
3.2 Obdobje predstavnikov generacije X med letoma 1983 in 1998.....	13
3.3 Obdobje predstavnikov generacije Y oz. milenijcev med letoma 1999 in 2014	18
3.4 Obdobje predstavnikov generacije Z od leta 2015 do danes	25
4 Izvedba in analiza ankete	26
4.1 Analiza ankete predstavnikov posameznih generacij	26
4.1.1 Opredelitev glede kraja zabave	26
4.1.2 Starost anketirancev	27
4.1.3 Število predstavnikov posamezne generacije.....	28
4.1.4 Spol anketirancev	28
4.1.5 Izobrazba anketirancev	29
4.1.6 Prizorišča zabave	30
4.1.7 Način zabave	31
4.1.8 Kako dolgo so vam starši dovolili ostati zunaj	32
4.1.9 Periodika obiskov klubov, zabav	34
4.1.10 Zvrst glasbe	35
4.1.11 Zadovoljstvo z možnostmi zabave v Celju	37
4.1.12 Ocena možnosti za zabavo mladih v Celju danes	38
4.2 Ugotovitve ankete predstavnikov posameznih generacij	39
5 Intervjuji	40
5.1 Intervjuji z lastniki celjskih lokalov	40
5.1.1 Intervju z lastnico krčme TamKoUčiri.....	40
5.1.2 Intervju z lastnikom kavarne Kuba Libre/Kafe.....	41
5.1.3 Intervju z lastnikom kluba in puba Branibor.....	41
5.1.4 Intervju z direktorico Mladinskega centra Celje (MCC)	42
6 Predlogi mladostnikov glede zabav v Celju	43
6.1 Odgovori mladostnikov generacije Z	43
6.2 Analiza predlogov mladostnikov generacije Z	44

7	Razprava in zaključek	45
8	Priloge	48
8.1	Viri in literatura	48
8.2	Pisni viri.....	49
8.3	Anketa.....	50
8.4	Odgovori na 6. vprašanje iz ankete	53

Seznam slik in grafov

Seznam slik

Slika 1: Predstavitev štirih generacij in obdobj, ki jim pripadajo	6
Slika 2: Razglednica z evangeličansko cerkvijo v Celju (porušena v letu 1964) in njenim župniščem (levo), zdaj vrtec poleg I. gimnazije v Celju	8
Slika 3: Trobentač Roman Fonda z Žabami v Narodnem domu leta 1973	9
Slika 4: Naslovnica plošče Stanke Kovačič – Kadar greš na planine	10
Slika 5: : Letni kino za kinom Dom	11
Slika 6: Kino Metropol.....	11
Slika 7: Prireditev v dvorani Metropola	11
Slika 8: Kino Union.....	12
Slika 9: Plakat, ki oglašuje Teden domačega filma.....	12
Slika 10: Prva DJ-ja v Mladinskem klubu Janko Šopar in Branko Stamejčič, 1969	13
Slika 11: Vhod v KLjUB.....	14
Slika 12: Notranjost KLjUBa	15
Slika 13: Diskoteka Casablanca	16
Slika 14: Fotografija Bar Flya	17
Slika 15: Celjska skupina Nude	17
Slika 16: Naslovnica albuma punk skupine Strelnikoff	18
Slika 17: Utrinki z Etno urban festivala (EUF) leta 2002	19
Slika 18: Oglasnik oziroma napovednik prireditev za poletje 2002	20
Slika 19: Klub Escape	20
Slika 20: Notranjost krčme Pri zamorcu	21
Slika 21: Mi2 v Zamorcu – predstavitev pesniške zbirke	22
Slika 22: Koncert v Zamorcu	22
Slika 23: Naslovnica stripa KRČMA PRI ZAMORCU in ena od strani iz stripa.....	23
Slika 24: Rušenje krčme Pri zamorcu	23
Slika 25: Krčma TamKoUčiri	24
Slika 26: Zabava v krčmi TamKoUčiri	24

Seznam grafov

Grafikon 1: Opredelitev glede kraja zabave.....	26
Grafikon 2: Starost anketirancev	27
Grafikon 3: Število predstavnikov posamezne generacije	28

Zabava mladih v Celju nekoč in danes

Grafikon 4: Spol anketirancev.....	28
Grafikon 5: Izobrazba anketirancev	29
Grafikon 6: Prizorišča zabave posameznih generacij.....	30
Grafikon 7: Prikaz v odstotkih, kje so se mladostniki vseh generacij najbolj zabavali	31
Grafikon 8: Dovoljeni čas za izhode	32
Grafikon 9: Periodika obiskov klubov, zabav	34
Grafikon 10: Zvrst glasbe, ki so jo poslušali anketiranci posameznih generacij	35
Grafikon 11: Poslušane zvrsti glasbe vseh generacij skupaj	36
Grafikon 12: Zadovoljstvo z možnostmi zabave v Celju	37
Grafikon 13: Ocena možnosti za zabavo mladih v Celju danes.....	38

1 Uvod

V razvoju mladostnika so vrstniški odnosi zelo pomemben dejavnik. Prek njih mladostnik pridobiva nove veščine, spoznava družbo nasprotnega spola, odkriva interese in se uči socialnega vedenja.¹ Sociologi namreč v razvoju posameznika poleg primarne socializacije (vzgoje doma) poudarjajo tudi sekundarno socializacijo, ki se večinoma dogaja med vrstniki oziroma prijatelji. Mladostniki se prvič v življenju srečajo z demokratičnimi odnosi, ki temeljijo na enakosti, primerjavi in novih izkušnjah. V tem procesu se pri najstnikih začnejo oblikovati kritično mišljenje, avtonomnost in kreativnost, ki izhajajo iz posebnih pogledov na svet, včasih tudi precej drugačnih od pogledov staršev, učiteljev in odraslih nasploh. Pogosto se rodijo mladinske subkulture – posebni sklopi vrednot, norm in vzorcev vedenja – in s tem nove ideje, s katerimi mladostniki osmišljajo svoj položaj v družbi. Zabava, ki mlade združuje v sekundarni socializaciji, je ključni del tega procesa, v katerem mladostniki ponotranjijo vrednote prijateljstva, ljubezni, sodelovanja, solidarnosti, umetniškega izražanja itn.²

Eden od poligonov vrstniških odnosov so skupna druženja oziroma zabava na določenih prizoriščih. Zgodovina vsakdanjega življenja kaže, da vsako generacijo zaznamujejo določena prizorišča, kjer se srečujejo podobno misleči ljudje, zato lahko rečemo, da prizorišča zabave odigravajo pomembno socialno vlogo. To namreč niso samo prostori, ampak so pomemben del kulturnega ter družbenega opredeljevanja in so povezani z identiteto posamezne skupnosti. Skozi dogodke, izkušnje in spomine so pomembni za izoblikovanje odnosov, tkanje socialnih vezi, oblikovanje identitete posameznika kot obiskovalca, pripadnika ali ustvarjalca določenega prizorišča. Lahko so klubi, lokali, kulturna, umetniška ali koncertna prizorišča.

Preprosto povedano, ljudi, ki obiskujejo iste prostore, povezujejo posebne socialne niti, ki jih prepletajo skupni spomini in izkušnje.³

Ta raziskovalna naloga se osredotoča na zabavo mladih v Celju skozi različna časovna obdobja. S pomočjo literature in primarnih empiričnih podatkov želim izvedeti, kako so se mladi zabavali v Celju, kam so zahajali, kakšno glasbo so poslušali ipd. Kot dijakinja generacije, katere najstniško življenje je zaznamovala koronakriza, me zanima primerjava zabave mladih med različnimi generacijami. S tem želim poiskati odgovore o možnosti zabave svoje generacije oziroma kaj bi lahko kot skupnost v Celju naredili, da bi mladi imeli več možnosti zabave, druženja in kreativnega ustvarjanja.

Fotografija na naslovnici: Klub Cvetličarna potrebuje tvojo pomoč!: <https://www.rockers.si/klub-cvetlicarna-potrebuje-tvojo-pomoc/>, dostop: 10. 3. 2022.

¹ Povzeto po: Lucija Mikelj_diplomsko_delo.pdf (uni-lj.si): http://pefprints.pef.uni-lj.si/1673/1/Lucija_Mikelj_diplomsko_delo.pdf, dostop: 28. 9. 2021.

² Povzeto po: mag. Mirjam Počkar, dr. Stanislav Andolšek, Tanja Popit, dr. Andreja Barle Lakota, Uvod v sociologijo, Učbenik za sociologijo v gimnazijskem izobraževanju, DZS, Ljubljana, 2011, dostop: 15. 12. 2021.

³ Povzeto po: Mohor Hudej, Nuša Komplet Peperko, dr. Tonček Kregar, Brane Piano, dr. Dan Podjed, Bert Savodnik, Sebastjan Weber, Urška Ženko, Jeans generacija, celjska popularna kultura od kavbojk do mobitela, Muzej novejšje zgodovine Celje, Celje, maj 2017, dostop: 15. 12. 2021.

1.1 Hipoteze

Pred raziskovanjem sem postavila naslednje hipoteze:

Hipoteza 1: Mladi v Celju se danes zabavajo drugače, kot so se zabavali njihovi starši in stari starši.

Hipoteza 2: V celjski mestni občini ni klubov za zabavo mladostnikov.

Hipoteza 3: Mladi v Celju niso zadovoljni z načinom in možnostjo skupnega druženja.

1.2 Metode dela

Pri raziskovanju sem uporabila naslednje raziskovalne metode:

- delo z literaturo,
- intervju,
- anketiranje in analiza anket.

Najprej sem pregledala obstoječo literaturo v Osrednji knjižnici Celje in na spletu. Pri metodologiji raziskovanja so mi bili v veliko pomoč katalog Jeans generacija: Celjska popularna kultura od kavbojk do mobitela in zborniki #Dekade#, ki opisujejo različna področja, od gospodarstva, zdravstva, vse do kulture in tudi zabave v mestu Celje skozi različna desetletja.

Največ iztočnic sem dobila od gospoda Mohorja Hudeja in gospoda Srečka Mačka iz Osrednje knjižnice Celje. Veliko koristnih informacij sem pridobila s pomočjo intervjujev z lastniki nekaterih lokalov v Celju, in sicer TamKoUčiri, Branibor, Kuba Libre/Kafe, in direktorico Mladinskega centra Celje. Kot glavni primarni vir raziskovanja pa sem sestavila anketni vprašalnik za vse štiri generacije, ki so v nalogi obravnavane, in dodatno anketno vprašanje za predstavnike generacije Z o njihovih predlogih, kaj vse si v zvezi z zabavo želijo v Celju. Zbrane podatke sem analizirala in predstavila v grafični obliki.

2 V raziskovalni nalogi obravnavane generacije

V nalogi so obravnavane štiri generacije, ki so v svojih mladostniških letih živele v Celju in okolici. Pri tej kategorizaciji sledim mednarodni sociologiji, v kateri so sledeče kategorije najpogosteje uporabljene. Generacije se v družbi zamenjajo približno na dvajset let.

Slika 1: Predstavitev štirih generacij in obdobj, ki jim pripadajo⁴

Prvo generacijo bodo predstavljali naši dedki in babice oziroma predstavniki starejše generacije, tako imenovane babyboom generacije, stari od 58 do 76 let. Predstavniki druge generacije, tako imenovane generacije X, bodo naši starši, zdaj stari med 42 in 57 let. Ta generacija je imenovana tudi jeans generacija, tako kot v istoimenskem katalogu, torej Jeans generacija, celjska popularna kultura od kavbojk do mobitela, ki jo je izdal in založil Muzej novejšje zgodovine Celje.⁵ Predstavniki tretje generacije, imenovane tudi generacija Y oziroma

⁴ Vir slike: Baby boomers and xy and z generations flat Vector Image (vectorstock.com): <https://www.vectorstock.com/royalty-free-vector/baby-boomers-and-xy-and-z-generations-flat-vector-39256383>, dostop: 4. 2. 2022.

⁵ Povzeto po: Mohor Hudej, Nuša Komplet Peperko, dr. Tonček Kregar, Brane Piano, dr. Dan Podjed, Bert Savodnik, Sebastjan Weber, Urška Ženko, Jeans generacija, celjska popularna kultura od kavbojk do mobitela, Muzej novejšje zgodovine Celje, Celje, maj 2017, dostop: 17. 12. 2021.

milenijci, so tisti, ki so zdaj stari med 26 in 41 let. Predstavniki četrte generacije, generacije Z, pa bodo mlajši, ki so zdaj stari od 16 do 25 let.

Glede na izbrane starostne kriterije posameznih generacij ocenjujem, da so se predstavniki posameznih generacij kot mladostniki, stari v povprečju 18 let, zabavali med leti:

- predstavniki babyboom generacije med letoma 1964 in 1982,
- predstavniki generacije X med letoma 1983 in 1998,
- predstavniki generacije Y oziroma milenijci med letoma 1999 in 2014,
- predstavniki generacije Z od leta 2015 do danes.

Pri prehodih med leti posameznih generacij je težko postaviti mejo med eno in drugo generacijo, zato se lahko ob koncu ene generacije že kažejo značilnosti naslednje generacije oziroma ob začetku naslednje generacije se še kažejo značilnosti predhodne generacije.

3 Obstoje prirozišč (tudi klubov), kjer so se posamezne generacije zabavale, in kaj so klubi oziroma prirozišča nudili za zabavo

3.1 Obdobje predstavnikov babyboom generacije med letoma 1964 in 1982

V obdobju po vojni so se osvoboditelji trudili mlade osvoboditi vseh malomeščanskih navad in razvad. Mladim so v šolah ponudili različne možnosti izvenšolskih dejavnosti, od različnih krožkov, kot so likovni, plesni, glasbeni, folklorni, pevski zbor in druge dejavnosti. Izven šole so delovale ljudske tehnike, ki so mladim ponujale razne tehnične delavnice, kot so modelarstvo, radio- in fotoamaterstvo ter še kaj. Vse te dejavnosti so delovale bolj ali manj usmerjeno in podrejeno skoraj vojaški disciplini in realsocialistično. Zato so mladi iskali tudi kakšne bolj sproščene načine zabave.

V začetku so bile najbolj priročne razne družinske in rojstnodnevne zabave, na katerih se je gostilo predvsem s čajem, keksi, z glasbo iz radia, ponekod so imeli že tudi gramofon in stare plošče. Takim zabavam se je reklo »hausbal«, to poimenovanje je bilo podedovano od nekdanje celjske meščanske družbe.

Bolj pogumni so se zbirali na priljubljenem zbirališču mladih, to je bilo zapuščeno tenis igrišče za evangeličansko cerkvijo v Celju. Na igrišču se je zbrala skupina mladenk in mladeničev, ki so se šalili, si pripovedovali o dogodivščinah tistega dne, ko pa se je začelo mračiti, so starejši mlajše spodili domov.

Slika 2: Razglednica z evangeličansko cerkvijo v Celju (porušena v letu 1964) in njenim župniščem (levo), zdaj vrtec poleg I. gimnazije v Celju⁶

⁶ Vir slike: Razglednica s prikazom evangeličanske cerkve v Celju (kamra.si): <https://www.kamra.si/mm-elementi/razglednica-6693/>, dostop: 6. 1. 2022.

Sčasoma so mladi hoteli vedno več zabave. Sodobno glasbo so poslušali na tranzistorju na radijski postaji RIAS Berlin (Rundfunk im amerikanischen Sektor) in Rádíu Luxembourg ter na domačih gramofonih.

Nastajati so začeli glasbeni ansambli različnih glasbenih zvrsti, od tako imenovane ljudske glasbe do druge takrat popularne glasbe. Pojavili so se plesni in narodnozabavni orkestri. Igrali so na gasilskih veselicah, sindikalnih zabavah in raznih javnih prireditvah. Postali so sestavni del raznih plesnih prireditev in plesnih šol.

Med plesnimi orkestri so zaslovele Žabe, prikazane na sliki 3.

Slika 3: Trobentač Roman Fonda z Žabami v Narodnem domu leta 1973⁷

V tem času so se uveljavili tudi ansambel Edija Goršiča, Čim-bum kvartet, Pestnerji z mladim Otom, Gitica Petretič in Stanka Gorišek - Kovačič. Ena od naslovníc albuma Stanke Kovačič je prikazana na sliki 4.

⁷ Vir slike: Mohor Hudej, Nuša Komplet Peperko, dr. Tonček Kregar, Brane Piano, dr. Dan Podjed, Bert Savodnik, Sebastjan Weber, Urška Ženko, Jeans generacija, celjska popularna kultura od kavbojk do mobitela, Muzej novejšé zgodovine Celje, Celje, maj 2017, dostop: 20. 12. 2021.

Slika 4: Naslovnica plošče Stanke Kovačič – Kadar greš na planine⁸

S sodobno glasbo so se pojavljali tudi novi plesi, kot so fokstrot, bugivugi, swing, quick step in podobni, ki so pritegnili mlajšo generacijo, medtem ko so se starejši še vedno oklepali tanga ter dunajskega in angleškega valčka.

Znanje plesa so začeli pridobivati na plesnih tečajih, svoje spretnosti pa so kazali sprva na maturantskih plesih, kasneje pa maškaradah in silvestrovanjih ter plesnih večerih, ki jih je prirejalo Olepševalno in turistično društvo (Olepševalno in turistično društvo je le eno od imen v 150-letni zgodovini Turističnega in kulturnega društva v Celju).⁹ Tako so se zvrstili: akademski ples Kluba celjskih študentov, valčkov večer, ki ga je organiziral AD Kladivar, obrtniški ples v organizaciji obrtne zbornice, inženirski ples Društva inženirjev in tehnikov Celje ter drugi.

Na plesnih večerih so igrale celjske Žabe, pogosto tudi plesni orkester Ronny.¹⁰

Ena od zabav mladine predstavnikov generacije babyboom je bilo tudi obiskovanje kinematografov. Gledanje filmov je močno vplivalo na njihovo vzgojo. Oblast se je odločila, da bo omejila čezmerno obiskovanje kinematografov, zato je vsem mladoletnim otrokom prepovedala obisk večernih predstav.¹¹

Na Celjskem so delovali trije kinematografi, in sicer Dom, Metropol in Union (prikazani na slikah 5, 6, 8) ter poletni kino, ki je deloval v sklopu kina Dom. Večinoma so se predvajali ameriški filmi, zaslediti pa je bilo možno tudi kakšnega angleškega, italijanskega in kakega drugega.¹²

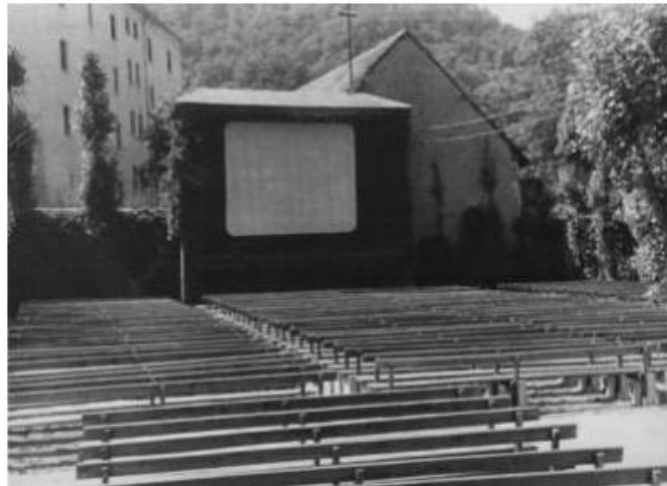
⁸ Vir slike: Stanka Kovačič – Kadar greš na planine: <https://garystockbridge617.getarchive.net/amp/media/stanka-kovacic-kadar-gres-na-planine-246059>, dostop: 6. 1. 2022.

⁹ Povzeto po: Lepo mesto, MNZC: https://www.muzej-nz-ce.si/obcasne_razstave/lepo-mesto-150-let-turisticnega-in-kulturnega-drustva-celje/, dostop: 6. 1. 2022.

¹⁰ Povzeto po: Mohor Hudej, Nuša Komplet Peperko, dr. Tonček Kregar, Brane Piano, dr. Dan Podjed, Bert Savodnik, Sebastjan Weber, Urška Ženko, Jeans generacija, celjska popularna kultura od kavbojk do mobitela, Muzej novejšje zgodovine Celje, Celje, maj 2017, dostop: 28. 12. 2021.

¹¹ Povzeto po: #Dekade50 (1950–1959), dostop: 28. 12. 2021.

¹² Povzeto po: #Dekade60 (1960–1969), dostop: 28. 12. 2021.

Slika 5: : Letni kino za kinom Dom¹³

Slika 6: Kino Metropol¹⁴

Slika 7: Prireditev v dvorani Metropola¹⁵

¹³ Vir slike: Zgodba o celjskem kinu: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201703977.pdf>, dostop: 6. 1. 2022.

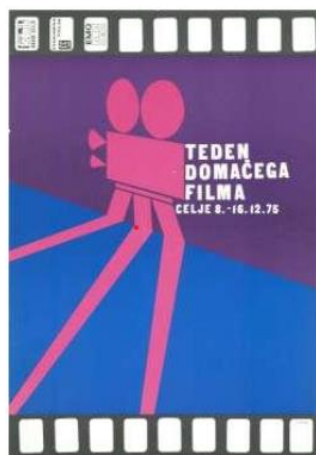
¹⁴ Vir slike: Zgodba o celjskem kinu: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201703977.pdf>, dostop: 6. 1. 2022.

¹⁵ Vir slike: Zgodovina (kinometropol.org): <https://www.kinometropol.org/index.php?id=10>, dostop: 6. 1. 2022.

Slika 8: Kino Union¹⁶

Zaradi jugoslovanske kinematografije je postal popularnejši Teden domačega filma (TDF). Plakat, ki oglašuje TDF v letu 1975, je prikazan na sliki 9.

Slika 9: Plakat, ki oglašuje Teden domačega filma¹⁷

V začetku sedemdesetih je v Celju lahko Celjan popil pivo ob glasbi na vrtovih mnogo gostišč. To je bilo možno v gostiščih: Koper, Amerika, Evropa, Ojstrica, Golding bar, v restavraciji Kladivar in v Domu JNA ali pri Mlinarjevem Janezu. V hotelu Celeia so imeli, razen ob nedeljah, barski program. Tudi v mestnem parku je bilo mogoče prisluhniti glasbi. Ob nedeljah zvečer (včasih tudi ob sobotah) so na drsališču v parku potekali mladinski plesi, vse druge dni pa so obiskovalci lahko prisluhnili instrumentalnemu ansamblu.¹⁸

¹⁶ Vir slike: Zgodba o celjskem kinu: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201703977.pdf>, dostop: 6. 1. 2022.

¹⁷ Vir slike: dLib.si – Teden domačega filma: <http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:img-FKQXA2WL>, dostop: 4. 1. 2022.

¹⁸ Povzeto po: #Dekade70 (1970–1979), dostop: 28. 12. 2021.

Mladi so bili vedno bolj željni mladinskega kluba, v katerem bi se lahko zabavali in ustvarjali. Tako je leta 1965 nastal legendarni KLjUB, ob ustanovitvi imenovan Mladinski klub Celje. Prva DJ-ja kluba – Janko Šopar in Branko Stamejčič – sta prikazana na sliki 10

Slika 10: Prva DJ-ja v Mladinskem klubu Janko Šopar in Branko Stamejčič, 1969¹⁹

Mladinski klub Celje se je v času dinamične druge polovice 20. stoletja večkrat preoblikoval.

Ob petkih in sobotah zvečer je bil pribežališče mladih, kjer so med letoma 1970 in 1977 prirejali tematske večere s predstavljanjem glasbe, ki so jo imeli radi, predvsem rocka. V različnih kombinacijah so prirejali večere svoje (avtorske) poezije. Namenjen je bil tudi dnevnemu druženju mladih, ko je bilo možno šahirati ali početi kaj drugega.²⁰

Sredi sedemdesetih pa so se začela odpirati vrata tudi mnogo diskotekam, med drugimi tudi v Mladinskem klubu Celje.²¹

3.2 Obdobje predstavnikov generacije X med letoma 1983 in 1998

Glasba je bila glavna identifikacijska točka, na podlagi katere so se družili ali razhajali. Svetovna glasbena produkcija rock in pop glasbe je bila v osemdesetih in devetdesetih letih neizmerna.

V letu 1986 se je Mladinski klub Celje preimenoval v KLjUB, vhod je prikazan na sliki 11.

¹⁹ Povzeto po: Mohor Hudej, Nuša Komplet Peperko, dr. Tonček Kregar, Brane Piano, dr. Dan Podjed, Bert Savodnik, Sebastjan Weber, Urška Ženko, Jeans generacija, celjska popularna kultura od kavbojk do mobitela, Muzej novejšje zgodovine Celje, Celje, maj 2017, dostop: 2. 1. 2022.

²⁰ Povzeto po: Mohor Hudej, Nuša Komplet Peperko, dr. Tonček Kregar, Brane Piano, dr. Dan Podjed, Bert Savodnik, Sebastjan Weber, Urška Ženko, Jeans generacija, celjska popularna kultura od kavbojk do mobitela, Muzej novejšje zgodovine Celje, Celje, maj 2017, dostop: 2. 1. 2022.

²¹ Povzeto po: #Dekade70 (1970–1979), dostop: 28. 12. 2021.

Slika 11: Vhod v KLjUB²²

V KLjUBu so se 40 let srečevali številni mladi, pripadniki različnih subkultur. Sprva, leta 1965, je bil v tretjem nadstropju stavbe na Gledališkem trgu, tri leta kasneje je dobil novo in dokončno lokacijo na stičišču Aškerčeve in Cankarjeve ulice. KLjUB je bil prostor, v katerem so se srečevali somišljeniki, se v njem zabavali, družili, vse je povezovalo predvsem to, da so si imeli kaj povedati. KLjUB kot gibanje, ustanova in družba jim je dal vse in še več. Dr. Anton Šepetavc, ravnatelj I. gimnazije v Celju, je v intervjuju za Dnevnik dejal:

»Klub mi je dal občutek pripadnosti in ponosa. Dal mi je tudi krepko dozo kritičnega mišljenja. Dal mi je veliko znanja o tem, kaj je v resnici dobra glasba. Dal mi je ogromno mero strpnosti in razumevanja drugačnosti. Pomagal nam je, da smo se razvili v nekonformistične, ustvarjalne intelektualce in dobre ljudi, ki znajo globlje razumeti življenje.«²³

KLjUBu v čast in spomin je bila v celjski Umetniški četrti v galeriji AQ leta 2015 odprta razstava z naslovom Bili smo Kl(j)ub, ki je prerasla v trajni spomenik, prvi te vrste v naši državi, s tem ko so v Zgodovinskem arhivu Celje formirali zbirko raznolikih spominov, ki so pomembno vplivali na kolektivno identiteto mesta. Zgodbo so dopolnili še z dokumentarnim filmom.²⁴ Kot bomo spoznali v nadaljevanju, je KLjUB predstavljal zelo pomembno prizorišče zabave in kreativnega ustvarjanja, saj se v anketi omenja kot glavno mesto zabave v Celju v kar treh generacijah: babyboom, X in Y.

²² Povzeto po: Mohor Hudej, Nuša Komplet Peperko, dr. Tonček Kregar, Brane Piano, dr. Dan Podjed, Bert Savodnik, Sebastjan Weber, Urška Ženko, Jeans generacija, celjska popularna kultura od kavbojk do mobitela, Muzej novejšje zgodovine Celje, Celje, maj 2017, dostop: 5. 1. 2022.

²³ Povzeto po: Obrazi prihodnosti: Kl(j)ubovanje v Celju včasih: <https://www.dnevnik.si/1042816109>, dostop: 15. 3. 2022.

²⁴ Povzeto po: Celjski Kl(j)ub: razstava prerasla v trajni spomenik: <https://www.rtvsllo.si/kultura/glasba/celjski-kl-jub-razstava-prerasla-v-trajni-spomenik/384980>, dostop: 15. 3. 2022.

Slika 12: Notranjost KLjUBa²⁵

V KLjUBu se je glasba na koncu osemdesetih predvajala na gramofonu in presnetih kasetah. V devetdesetih sta se začeli razvijati digitalizacija zvoka in računalniška oprema. Producersko čistejši CD-ji so zamenjali pravo bogastvo, plošče in kasete, na katerih je bila presneta glasba, ki so jo predvajali na radiu. Glasba je začela postajati dostopnejša in cenejša.

V osemdesetih letih 20. stoletja so lahko Celjani obiskovali različne prireditve, med drugimi Lojtrco domačih v hali Golovec. Junija 1981 je imela v Mestnem parku koncert skupina Pankrti. Prav tako je koncert imela tudi skupina Kladivo, konj in voda, na njem so med drugimi sodelovali tudi celjski glasbeniki. Celjani so si lahko kupili glasbo v več prodajalnah na vinilnih ploščah ali avdio- in videokasetah. Ker so bile drage, so si jih ljudje izposojali v t. i. videotekah. Prav tako so se Celjani lahko preizkusili v plesu na Valčkovih večerih.²⁶

Med mladostniki je postala priljubljena nova elektronska glasba, pa tudi alternativna scena, ki se je dogajala predvsem v mladinskem klubu KLjUB in nekaj kasneje tudi Bar Flyu (slika 14).

V tem času so ljudje zahajali tudi v klube in diskoteke. V diskoteke (Danica, Jagoda, Casablanca – slika 13, Džungla in druge) so zahajali predvsem šminkerji, medtem ko so v KLjUB hodili zgolj rockerji.

²⁵ Povzeto po: Mohor Hudej, Nuša Komplet Peperko, dr. Tonček Kregar, Brane Piano, dr. Dan Podjed, Bert Savodnik, Sebastjan Weber, Urška Ženko, Jeans generacija, celjska popularna kultura od kavbojk do mobitela, Muzej novejšje zgodovine Celje, Celje, maj 2017, dostop: 7. 1. 2022.

²⁶ Povzeto po: #Dekade90 (1990–1999), Bojana Aristovnik, dr. Borut Batgelj, dr. Bojan Himmelreich, Sonja Jazbec, Jože Kranjec, Vesna Sirk, mag. Hedvika Zdovc, dr. Aleksander Žižek, Zgodovinski arhiv Celje, Celje, 2015, stran 55, 56, dostop: 28. 12. 2021.

Slika 13: Diskoteka Casablanca²⁷

Med obema skupinama so nastajali številni predsodki. Glavna razlika med njima je poslušanje različnega tipa glasbe. Na podlagi glasbe so se ljudje družili in se razhajali. Razlika je bila tudi v načinu oblačenja. Pozneje so se rockerji začeli deliti še na manjše skupine, in sicer na stare rockerje in punkerje, novovalovce, darkerje, alternativce Med skupinama pa je prevladoval stereotip, da naj bi se rockerji bolj zavzemali za kulturo, medtem ko naj bi šminkerje bolj zanimali denar, zunanji videz in status. Tako so bili v KLjUBu oblečeni v jeans in so posnemali videz Jima Morrisona, Jimija Hendrixa in druge njune predstavnike, v diskotekah pa si lahko videl modo, kot je bila prikazana v takrat popularni nemški reviji Bravo. Prav tako je bilo polno predsodkov, da naj bi v diskotekah prevladovalo veliko nasilja, v KLjUBu pa naj bi prevladovali miroljubni vzorci obnašanja. Stereotipne reprezentacije so obsegale tudi mnjenja, da naj bi v KLjUBu bilo zbirališče osebkov, naklonjenim opojnim substancam.

KLjUB je bil sprva odprt do enajste ure zvečer, nato se je čas zaprtja podaljšal na polnoč, kmalu zatem do ene ure in na koncu je pristalo na tretji uri zjutraj. Dogajanja so bila skoncentrirana na dva udarna dneva, na petek in soboto. Med delavniki so se dogajale razne razstave ali potopisna predavanja, ki so bila manj obiskana.²⁸

V sredini devetdesetih so se po vzoru KLjUBa začeli odpirati podobni lokali, kot so Bar Fly, Zamorc, Zlatorog klub, katerih lastniki so izhajali iz kljubske tradicije. Drugi tak prostor, v katerem so se zbirali srednješolci, študentje, kulturniki, tudi delavci sosednjih lokalov, je bila okrepčevalnica in gostilnica Friderik (danes TamKoUčiri). Oba prostora, tako KLjUB kot Friderik, sta dolga leta delovala na robu reda in kaosa. V mestu se je v začetku devetdesetih odprl tudi lokal Pop Teater, kjer so se mladi zbirali in se družili.

V osemdesetih in devetdesetih so se v Celju ustanovile tudi rock skupine, kot so Nude, punk skupina Strelnikoff in druge. Na slikah 15 in 16 so člani skupine Nude in naslovnica albuma skupine Strelnikoff.

²⁷ Vir slike: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=10225694346812088&set=pcb.3363094623816235>, dostop: 4. 2. 2022.

²⁸ Povzeto po: Mohor Hudej, Nuša Komplet Peperko, dr. Tonček Kregar, Brane Piano, dr. Dan Podjed, Bert Savodnik, Sebastjan Weber, Urška Ženko, Jeans generacija, celjska popularna kultura od kavbojk do mobitela, Muzej novejšje zgodovine Celje, Celje, maj 2017, dostop: 10. 1. 2021.

Slika 14: Fotografija Bar Flya²⁹

Slika 15: Celjska skupina Nude³⁰

²⁹ Vir slike: #Dekade90 (1990–1999), Bojana Aristovnik, dr. Borut Batgelj, dr. Bojan Himmelreich, Sonja Jazbec, Jože Kranjec, Vesna Sirk, mag. Hedvika Zdovc, dr. Aleksander Žižek, Zgodovinski arhiv Celje, Celje, 2015, stran 55.

³⁰ Vir slike: #Dekade90 (1990–1999), Bojana Aristovnik, dr. Borut Batgelj, dr. Bojan Himmelreich, Sonja Jazbec, Jože Kranjec, Vesna Sirk, mag. Hedvika Zdovc, dr. Aleksander Žižek, Zgodovinski arhiv Celje, Celje, 2015, stran 59.

Slika 16: Naslovnica albuma punk skupine Strelnikoff³¹

V letu 1989 je bil zadnjič Teden domačega filma.

V devetdesetih letih se je v Celje za kratek čas vrnil Festival slovenskega filma in v letu 1996 je prenehalo delovati Kinopodjetje Celje in s tem tudi še preostala kinematografa Metropol in Union.

V tem obdobju je bilo precej živahno glasbeno življenje – zborovska glasba, glasbene zasedbe z resno glasbo, v razcvetu pa sta bili predvsem popularni rock in pop glasba.³²

3.3 Obdobje predstavnikov generacije Y oz. milenijcev med letoma 1999 in 2014

V letu 1988 sta Občinski svet Mestne občine Celje in Upravni odbor Kluba študentov celjske regije (KŠCR) ustanovila zavod Mladinski center Celje (MCC), javni zavod za mladinsko kulturo, izobraževanje, informiranje in šport.³³

V MCC so se odvijale razne dejavnosti na področju kulture, izobraževanja, turizma in športa. Med tednom so organizirali razne delavnice in tečaje, kot so tečaji angleščine, različne računalniške in fotografske delavnice, delavnice lončarstva in druge, potopisna predavanja, TV-prenose športnih tekem. Organizirali pa so tudi razne koncerte in festivale.

³¹ Vir slike: #Dekade90 (1990–1999), Bojana Aristovnik, dr. Borut Batgelj, dr. Bojan Himmelreich, Sonja Jazbec, Jože Kranjec, Vesna Sirk, mag. Hedvika Zdovc, dr. Aleksander Žižek, Zgodovinski arhiv Celje, Celje, 2015, stran 59, dostop: 15. 1. 2022.

³² Povzeto po: #Dekade90 (1990–1999), Bojana Aristovnik, dr. Borut Batgelj, dr. Bojan Himmelreich, Sonja Jazbec, Jože Kranjec, Vesna Sirk, mag. Hedvika Zdovc, dr. Aleksander Žižek, Zgodovinski arhiv Celje, Celje, 2015, strani 55, 56, dostop: 5. 1. 2022.

³³ Povzeto po: Uradni list RS, 20/1998: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/7314>, dostop: 9. 2. 2022.

V letu 2002 sta MCC in KŠCR v sodelovanju s FILTROM in LTO na primer organizirala Etno urban festival (EUF), ki je trajal tri dni, na dvorišču MCC.³⁴

Slika 17: Utrinki z Etno urban festivala (EUF) leta 2002³⁵

V obdobju generacije Y so delovali številni klubi in mesta, kjer so se mladi zabavali in ustvarjali. Nekateri so delovali že od časa prejšnjih dveh generacij, veliko pa je bilo novih, ki so nastali v duhu časa devetdesetih in prehoda v novo tisočletje.

Iz literature razberemo, da je Špas kamra Celje – celjska tržnica ponujala mladim zabavo različnih vrst. Bikini partyje ob petkih in sobotah od 20. do 5. ure zjutraj; ponujali so veseljačenje do zgodnjih jutranjih ur ob dobri glasbi z žurersko razpoloženimi natakarcami v bikiniju, večere slovenske glasbe s karaokami, beach partyje s peskom in bogato ponudbo coctailov. Ponujali so tudi razne partyje na temo alkoholnih pijač, in sicer energy vodka party, tekmovanja v pitju piva, pitju cvička in pitju špricarjev, coctail party, energy party.³⁶

Mladi milenijci so se zabavali tudi na raznih koncertih vseh žanrov, tako rocka, popa, futuristične plesne glasbe, punka, metala, narodnozabavne glasbe in drugih zvrsti. Primer oglasnika oziroma napovednika prireditev je prikazan na sliki 18.

³⁴ Povzeto po: Filter, vodnik urbane kulture, Celje, Velenje, Žalec, Laško, Šempeter, Maribor, Brežice, letnik 2, št. 6, izdal DZU FILTER, junij 2002, dostop: 12. 1. 2022.

³⁵ Povzeto po: Filter, vodnik urbane kulture, Celje, Velenje, Žalec, Laško, Šempeter, Maribor, Brežice, letnik 2, št. 7, izdal DZU FILTER, julij 2002, dostop: 12. 1. 2022.

³⁶ Povzeto po: Filter, vodnik urbane kulture, Celje, Velenje, Žalec, Laško, Šempeter, Maribor, Brežice, letnik 2, številki 6 in 7, izdal DZU FILTER, junij in julij 2002, dostop: 12. 1. 2022.

Slika 18: Oglasnik oziroma napovednik prireditev za poletje 2002³⁷

Še vedno je deloval tudi KLjUB (zaprlji so ga v letu 2005), in sicer po več ali manj enakem principu kot vsa leta prej.

Med letoma 2003 in 2005 je deloval klub elektronske glasbe Escape.

Slika 19: Klub Escape³⁸

³⁷ Vir slike: Filter, vodnik urbane kulture, Celje, Velenje, Žalec, Laško, Šempeter, Maribor, Brežice, letnik 2, številka 6, izdal DZU FILTER, junij 2002, dostop: 20. 1. 2022.

³⁸ Vir slike: https://www.google.com/search?q=escape+celje&tbm=isch&ved=2ahUKEwi1373mjsP2AhWILcAKHZ9MC2kQ2-cCegQIABAA&oq=escape+celje&gs_lcp=CgNpbWcQAzIGCAAQBxAeOggIABAIEAcQHjoECAAQGDGC AAQChAYULoGWOQVYMEZaABwAHgAgAGCAyBnwaSAQMxLjaYAAQCgAQGqAQtd3Mtd2l6LWltZ8ABAQ&sclient=img&ei=LuctYrWQJ4jbgAafma3IBg&bih=739&biw=1536&hl=sl#imgsrc=_eBv4xwkElOddM, dostop: 15. 3. 2022.

Na začetku 21. stoletja so delovali še zelo popularni klubi KUD Underground, Music Cafe in Evergreen Club. Prav tako so takrat cveteli tako imenovani pubi, kot so bili Smash pub, Lampa in krčma Pri zamorcu.

Na spletu je najti zapis o Music Cafeju, namenjen turistom, ki si želijo podzemnega nočnega življenja v centru mesta. Govori o tem, da je lokal za vokalom Narodnega doma, slediti je treba samo skupinam mladih na stopnicah, ki pijejo pivo in kadijo.³⁹ Na aplikaciji Youtube je s posnetka razvidno, da je Music Cafe združeval predvsem pripadnike metal subkulture in različne rockerje (na posnetku koncert thrash in metal skupine Eliminator (23. 5. 2009)).⁴⁰

V neposredni bližini Music Cafeja (bivšega Teatra) pa je obstajalo še eno legendarno mesto: iz gostilne Ojstrica, ki je pod tem imenom delovala vse od povojnega časa do devetdesetih let (prvotno je bila v tej stavbi od leta 1850 Celjska narodna čitalnica, nato so v njej naredili Hotel Mohr, ki se je nato preimenoval v hotel Pri zamorcu), se je leta 1998 odprla krčma Pri zamorcu ali tudi drugače Zamorc, kot so jo imenovali. Notranjost Zamorca je vidna na sliki 20.

Slika 20: Notranjost krčme Pri zamorcu⁴¹

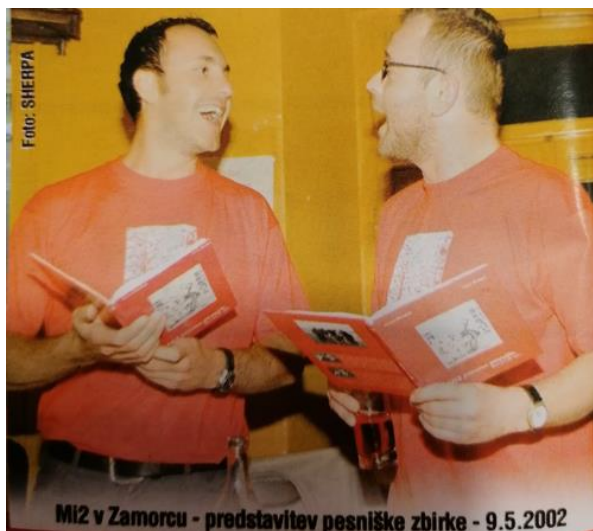
Zamorc se je razcvetel v pravo kulturno shajališče mladih.⁴²

³⁹ Povzeto od: Music Cafe: https://www.inyourpocket.com/celje/Music-Cafe_62593v, dostop: 15. 2. 2022.

⁴⁰ Povzeto po: Eliminator: <https://www.youtube.com/watch?v=WkIbLyAnK-I>, dostop: 15. 3. 2022.

⁴¹ Vir slike: Jeans generacija (Tuži in Vuki & Krčma pri Zamorcu 2. del) – YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=EOIQ7fjfudc>, dostop: 20. 2. 2022.

⁴² Vir slike: Pri zamorcu (Hotel Mohr) – Ojstrica (kamra.si): <https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/pri-zamorcu-hotel-mohr-ojstrica/>, dostop: 20. 2. 2022.

Slika 21: Mi2 v Zamorcu – predstavitev pesniške zbirke⁴³

Bil je družabni prostor, ki je združeval zabavo, koncerte, literaturo, pa tudi šport, ko je ta postal središče zanimanja ob posameznih globalnih športnih dogodkih.⁴⁴

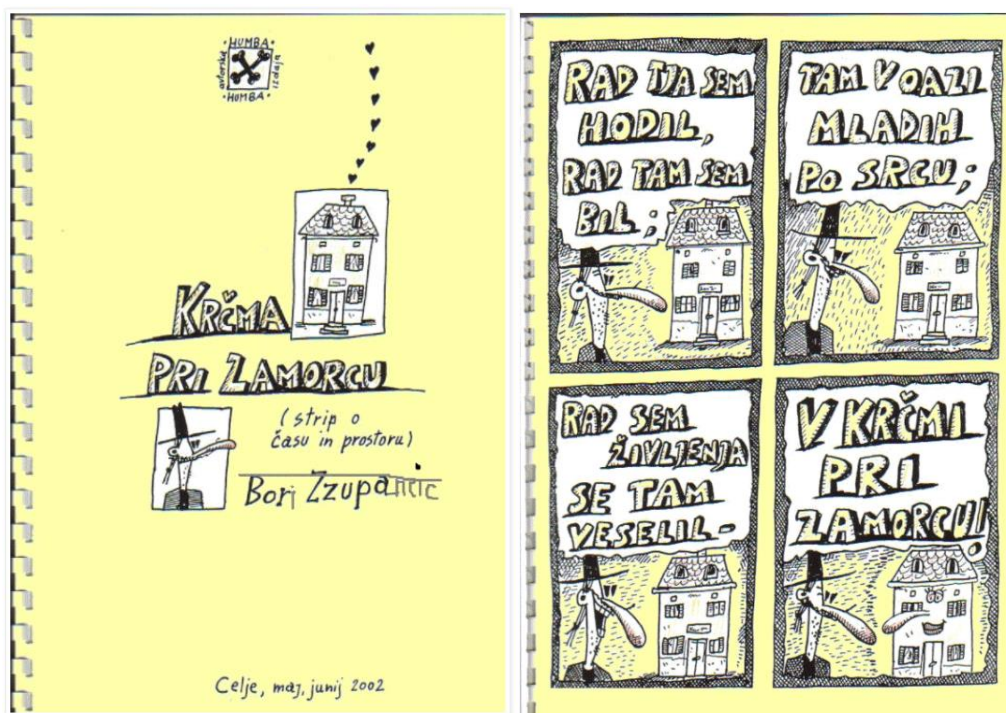
Slika 22: Koncert v Zamorcu⁴⁵

Celjski slikar, literat in glasbenik Dalibor Bori Zupančič je Zamorcu posvetil tudi strip; naslovnica in ena od strani sta na sliki 23.

⁴³ Vir slike: Filter, vodnik urbane kulture, Celje, Velenje, Žalec, Laško, Šempeter, Maribor, Brežice, letnik 2, številka 6, izdal DZU FILTER, junij 2002, dostop: 25. 1. 2022.

⁴⁴ Povzeto po: Jeans generacija (Tuži in Vuki & Krčma pri Zamorcu 2. del) – YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=EOIQ7fjfudc>, dostop: 20. 2. 2022.

⁴⁵ Povzeto po: Jeans generacija (Tuži in Vuki & Krčma pri Zamorcu 2. del) – YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=EOIQ7fjfudc>, dostop: 20. 2. 2022.

Slika 23: Naslovna stran stripa KRČMA PRI ZAMORCU in ena od strani iz stripa⁴⁶

Kljub živosti lokala in kljub zgodovinski vrednosti objekta so lokal leta 2002 podrli (slika 24) in na njegovem mestu zgradili poslovno-stanovanjski kompleks.⁴⁷

Slika 24: Rušenje krčme Pri zamorcu⁴⁸

Ob odprtju Umetniške četrti v Celju v letu 2004 se je pokazala priložnost za odprtje krčme z imenom TamKoUčiri (slika 24) v nekdanjem Friderikovem atriju. TamKoUčiri je danes lokal, eden redkih z dušo v Celju. To mu dajejo umetniki, ki ga obiskujejo, stalni in občasni obiskovalci, mimoidoči turisti ter dogajanje v njem in ob njem.⁴⁹

⁴⁶ Vir slike: Dalibor Bori Zupančič, KRČMA PRI ZAMORCU: 0: <http://zamorc.blogspot.com/2012/05/blog-post.html>, dostop: 20. 2. 2022.

⁴⁷ Povzeto po: Pri zamorcu (Hotel Mohr) – Ojstrica (kamra.si): <https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/pri-zamorcu-hotel-mohr-ojstrica/>, dostop: 20. 2. 2022.

⁴⁸ Povzeto po: Jeans generacija (Tuži in Vuki & Krčma pri Zamorcu 2. del) – YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=EOIQ7fjfudc>, dostop: 20. 2. 2022.

⁴⁹ Povzeto po: Vuki – Andrej Vovk ... – Face iz moje Knjige obrazov | Facebook, dostop: 20. 2. 2022.

Slika 25: Krčma TamKoUčiri⁵⁰

Slika 26: Zabava v krčmi TamKoUčiri⁵¹

V letu 1997 se je odprl pub Kuba Libre, ki je svoje goste vabil na coctaille in druženje ob kubanskih ritmih, na večere poezije, poleti 2002 na primer na predstavitev pesniške zbirke Mi2 pišema poezije.⁵² Delovala je tudi gostilna in klub Branibor. V njegovi kleti je bil klub, v katerem so bile zabave s plesi v stilu neke vrste diskoteke.

V letu 2002 se je v Celju prvič odprl multikino Planet Tuš, ki je bil najemnik tudi art kina Metropol v starem mestnem jedru. Leta 2004 je Celje dobilo drugi multikino Kolosej, a se je čez dve leti zaprl. Poleg obiskov kina so mladi lahko zahajali tudi v gostinske lokale v Planetu Tuš, ki so bili odprti dolgo v noč (npr. Bowling bar). Ponujali so druženje gostov ob glasbi in pijači.

Med nekaterimi mladimi pa je postala popularna tudi narodnozabavna glasba. Večina mladih generacij X in Y namreč narodnozabavne glasbe ni posebej sprejemala (X in Y sta bili urbani generaciji), na prehodu iz generacije Y v Z pa se je ta žanr, stereotipno popularen pri starejših, z mladimi ansambli, kot so Modrijani, uveljavil tudi med najstniki. Najbolj obiskana prireditev v Celju, ki se je prvič pojavila v trenutku razprodani dvorani Golovec leta 2010, je bila Noč

⁵⁰ Vir slike: <https://odpiralnicasi.com/spots/primavera-krcma-tamkouciri-celje-gosposka-ulica-7d06d0102a>, dostop: 20. 2. 2022.

⁵¹ Vir slike: <https://odpiralnicasi.com/spots/primavera-krcma-tamkouciri-celje-gosposka-ulica-7d06d0102a>, dostop: 20. 2. 2022.

⁵² Povzeto po: Filter, vodnik urbane kulture, Celje, Velenje, Žalec, Laško, Šempeter, Maribor, Brežice, letnik 2, številka 6, izdal DZU FILTER, junij 2002, dostop: 10. 2. 2022.

Modrijanov, kamor so poleg Celjanov hrumeli tudi iz drugih krajev Slovenije. Enako je bilo tudi v prihodnjih letih.

3.4 Obdobje predstavnikov generacije Z od leta 2015 do danes

Moderna družba je pluralna družba. Vsak počne, kar mu je všeč. Ni več tako določeno, skoraj »normirano«, kako se bo kdo zabaval, kako vrsto glasbe bo kdo poslušal. Med mladimi se lahko posluša vse, vsaka zvrst, kar je na tržišču možno slišati. K temu najbrž pripomore tudi večja dostopnost medijev, predvsem razširjenost interneta in s tem tudi aplikacije Youtube, kjer je vsak trenutek možno priti do vseh zelenih zvrsti glasbe, in v zadnjem času tudi aplikacije Spotify. Če glasba na njej ni naložena, pravzaprav sploh ne obstaja. Moja generacija je pogosto označena kot generacija spleta, aplikacij, telefonov in virtualne zabave.

Generacija Z se je v Celju pred izbruhom pandemije lahko zabavala v Localu in klubu Branibor. Oba sta prirejala razne glasbene prireditve, koncerte, plese, druženja. V Braniboru so bila organizirana tudi pustovanja. Zabava mladih je večinoma izgledala tako, da so ob druženju s prijatelji večere ob koncu tedna preživljali zgolj za mizo in pijačo na njej v enem od mestnih barov, gostiln ..., kot so Kuba Libre, Branibor, Moj lokal, kjer je bilo možno zaigrati tudi biljard, TamkoUčiri, Špital in drugi. Klubov, kot so bili KLjUB, Bar Fly, krčma Pri zamorcu, KUD Underground in Music Cafe, ni bilo več. Mladostniki so obiskovali multikino v Planetu Tuš, zdaj Cineplexx. Kino Metropol v središču mesta Celje deluje kot art kino, zato med mladimi ni med bolj priljubljenimi.

Potem pa se je pred dvema letoma zgodila pandemija, ki je mlade popolnoma ohromila in izolirala. Njihova zabava je bila odvisna zgolj od lastne iznajdljivosti. Ker se zdi, da so po vsem tem pripadniki moje generacije nekako otopeli, in se zdi, da jim do zabave ni – kako le, če zanjo sploh nimajo možnosti –, me je zanimalo, ali je res tako. Zato sem pripravila anketo, s katero sem želela izvedeti za mnenje pripadnikov vseh štirih generacij. Pripadniki starejših generacij (babyboom, X in Y) so lahko ocenjevali na podlagi svojih preteklih izkušenj, pripadniki generacije Z pa na podlagi trenutnega stanja, le nekateri na podlagi predkoronsko pridobljenih izkušenj.

4 Izvedba in analiza ankete

Informacije o načinu zabave posameznih generacij v njihovi mladosti sem pridobila iz obstoječih virov, zanimalo pa me je, kaj bodo o tem povedali predstavniki posameznih generacij sami. Pripravila sem anketo Zabava mladih v Celju skozi generacije, ki je vsebovala enajst vprašanj (celotna anketa je v prilogi 1).

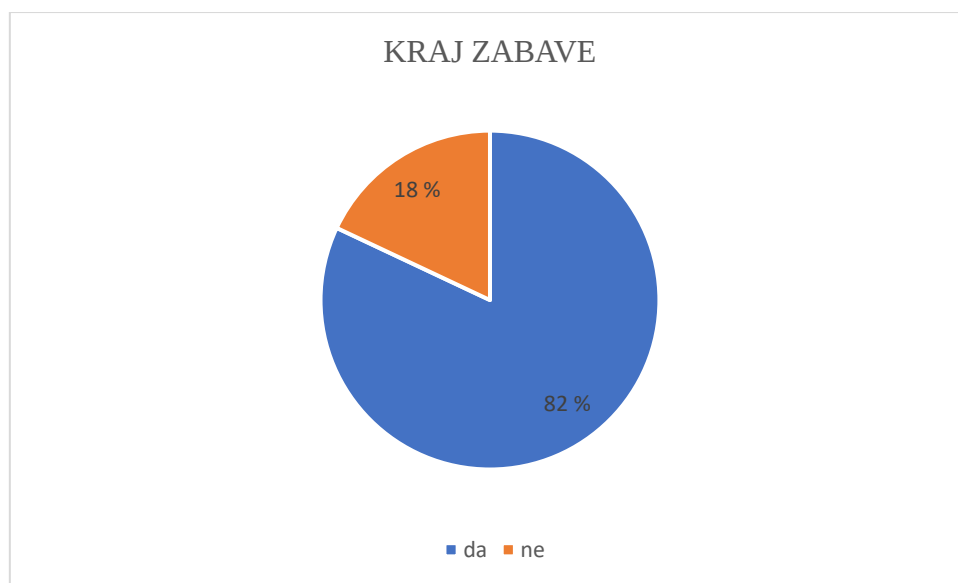
Rezultati oziroma analiza ankete je predstavljena v točki 4.1.

4.1 Analiza ankete predstavnikov posameznih generacij

V anketi je sodelovalo 511 anketirancev. Anketa je bila poslana po elektronski pošti in je bila elektronsko tudi izpolnjena, za izpolnjevanje je bilo na voljo štirinajst dni. V nadaljevanju so pri vsakem v anketi zastavljenem vprašanju zbrani odgovori, ki so predstavljeni v grafih. Poleg grafov je zapisan tudi komentar.

Pri nekaterih vprašanjih so anketiranci lahko zapisali odgovor sami.

4.1.1 Opredelitev glede kraja zabave

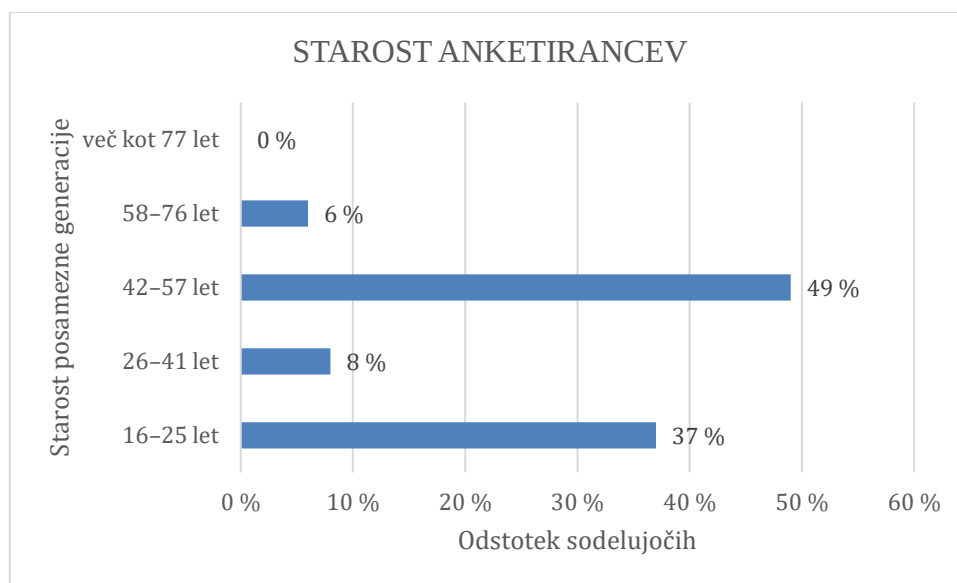

Grafikon 1: Opredelitev glede kraja zabave

Pri prvem vprašanju se je bilo treba opredeliti, ali se je posameznik v svoji mladosti zabaval v Celju. Iz grafikona 1 je razvidno, da se je 82 % anketirancev zabavalo v Celju, medtem ko se je 18 % anketirancev zabavalo drugje. Zanje se je anketa zaključila, saj njihovi odgovori za to raziskovalno nalogo ne bi bili verodostojni.

V nadaljevanju raziskovalne naloge so prikazani rezultati 419 anketirancev, to je 82 % tistih, ki so se opredelili, da so se zabavali v Celju.

4.1.2 Starost anketirancev

Grafikon 2: Starost anketirancev

Grafikon 2 ponazarja posamezne starosti anketirancev, ki so razdeljene tudi glede na posamezne generacije.

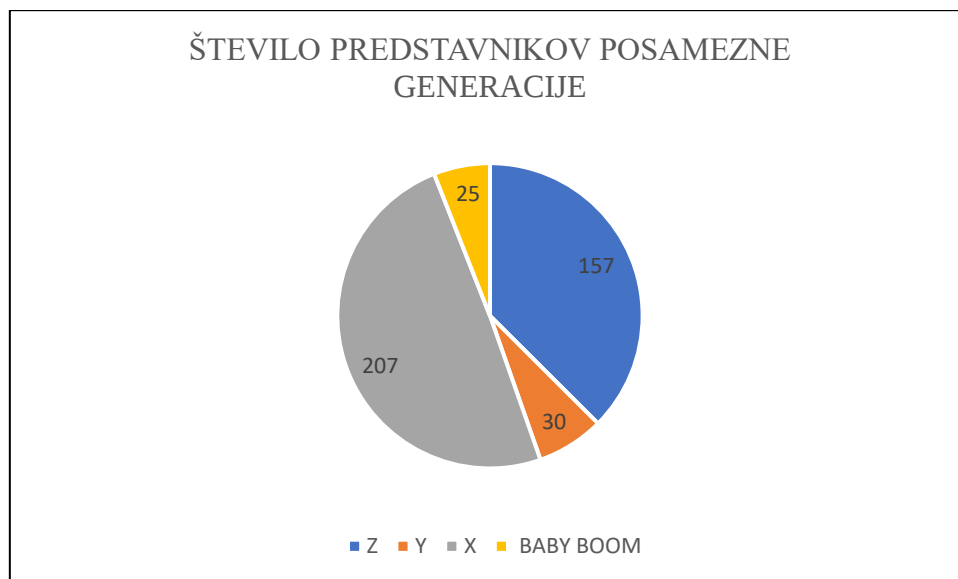
Stari od 16 do 25 let so moji vrstniki, predstavniki generacije Z, in so v anketi zastopani s 37 %.

Stari od 26 do 41 let so predstavniki generacije Y oziroma milenijcev. Ti so v anketi zastopani v 8 %.

Stari od 42 do 57 let so naši starši in so predstavniki generacije X, zastopani so v 49 %.

Stari od 58 do 76 let so naši stari starši in so predstavniki babyboom generacije. Ti so v anketi zastopani s 6 %. Starejši od 77 let je v anketi sodeloval samo eden, kar je v odstotkih sicer prikazano kot 0 %. Njegovi odgovori se bodo v nadaljevanju, ko bo prikazana primerjava med generacijami, upoštevali skupaj z generacijo babyboom.

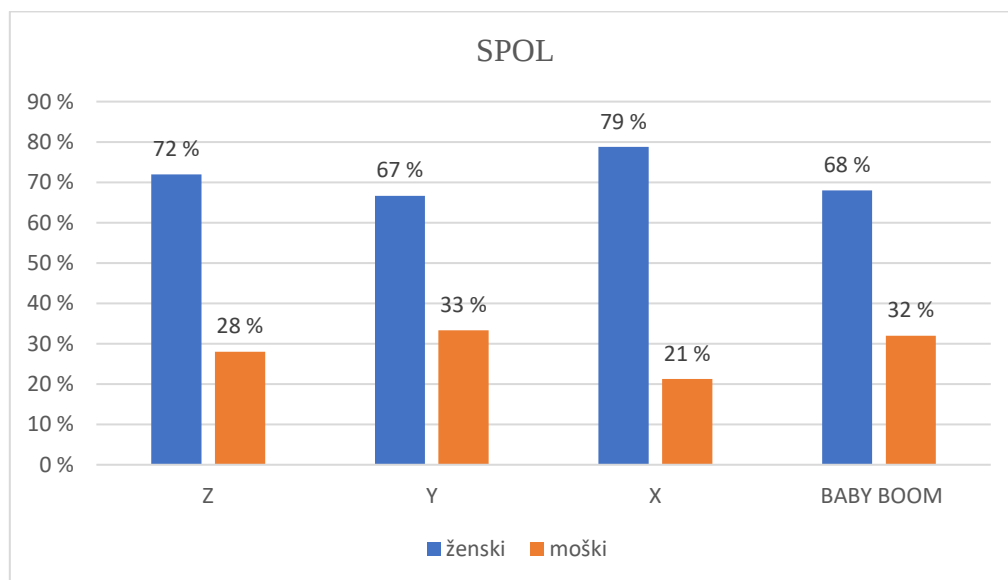
4.1.3 Število predstavnikov posamezne generacije

Grafikon 3: Število predstavnikov posamezne generacije

V grafikonu 3 so številčno prikazane posamezne generacije, ki so zastopane v anketi. Najbolj zastopani so bili z 207 glasovi predstavniki generacije X, takoj za njimi pa predstavniki generacije Z s 157 glasovi. Predstavniki generacije Y so imeli 30 glasov in babyboom 25 glasov.

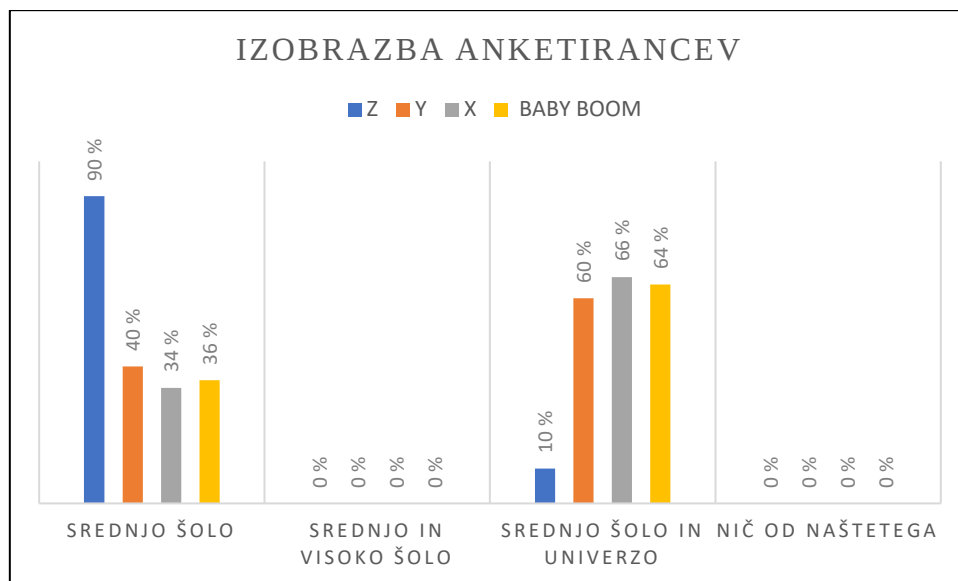
4.1.4 Spol anketirancev

Grafikon 4: Spol anketirancev

V anketi je sodelovalo pri vsaki od generacij več žensk kot moških.

4.1.5 Izobrazba anketirancev

Grafikon 5: Izobrazba anketirancev

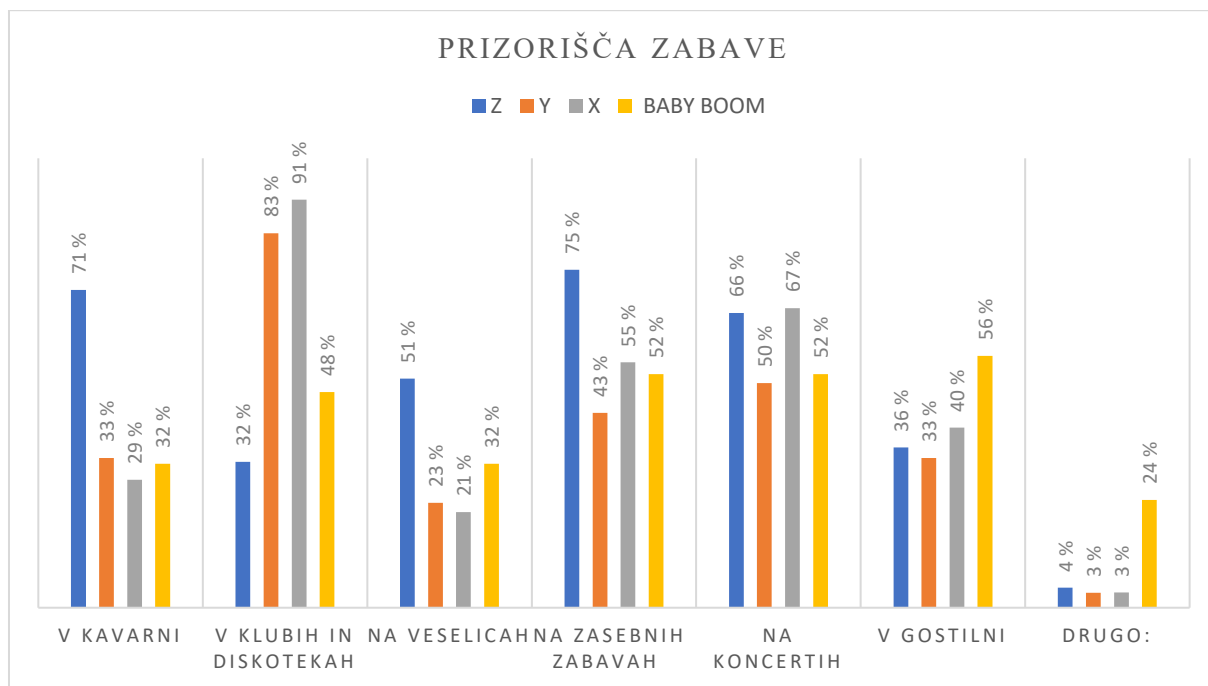
Iz grafikona 5 je razvidno, da je največ anketirancev predstavnikov babyboom generacije v mladosti obiskovalo srednjo šolo in univerzo (64 %). Ostali (36 %) so obiskovali srednjo šolo.

Predstavniki generacije X so večinoma obiskovali srednjo šolo in univerzo (66 %), ostali (34 %) pa le srednjo šolo. Iz grafikona je tudi razvidno, da so predstavniki generacije Y v večini obiskovali srednjo šolo in univerzo (60 %), 40 % jih je obiskovalo samo srednjo šolo.

Predstavniki generacije Z so obiskovali in še obiskujejo srednjo šolo (90 %), 10 % pa je takih, ki so obiskovali srednjo šolo in univerzo. Glavnina anketirancev iz te generacije so bili vrstniki, ki so še vedno dijaki. Srednjo šolo in nato še visoko šolo ter nič od naštetega ni označil nobeden od anketirancev.

Izobrazba anketirancev posameznih generacij je približno enakomerno porazdeljena, to pomeni, da je sodelovalo okoli 35 % anketirancev, ki so v mladosti obiskovali samo srednjo šolo, okoli 60 % pa srednjo šolo in nato še univerzo. Predstavniki generacije Z so izven povprečja, saj je večina, ki je v anketi sodelovala, še srednješolcev.

4.1.6 Prizorišča zabave

Grafikon 6: Prizorišča zabave posameznih generacij

Pri tem vprašanju je bilo možnih več odgovorov, anketiranci pa so lahko odgovor tudi prosto zapisali pod *drugo*.

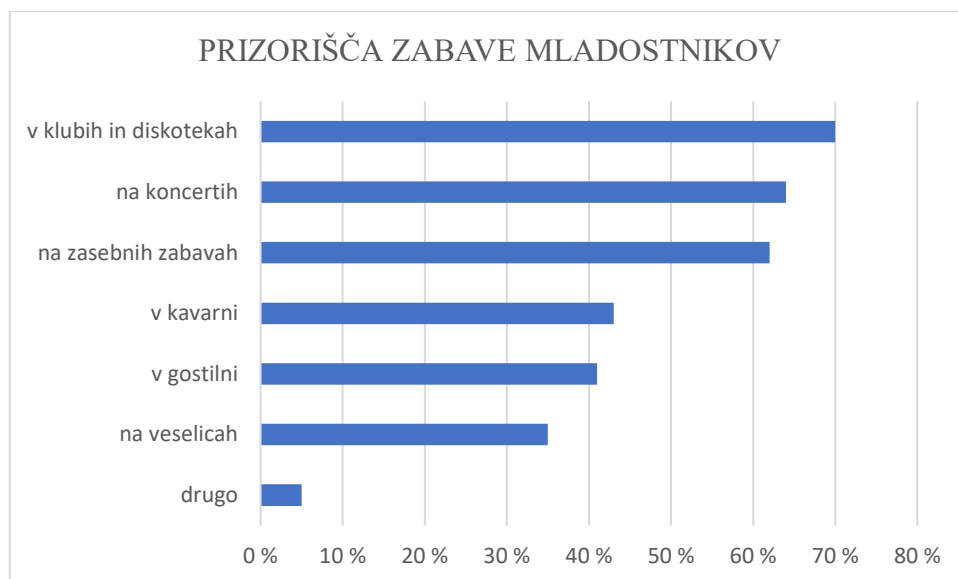
Iz grafikona 6 je razvidno, da so se predstavniki babyboom generacije največkrat zabavali v gostilni (56 %). Velikokrat so zahajali tudi na zasebne zabave (52 %), na koncerte (52 %) in v klube ter diskoteke (48 %). Najmanj so obiskovali kavarne (32 %).

Predstavniki generacije X so se največkrat zabavali v klubih in diskotekah (91 %). Veliko jih je obiskovalo tudi koncerte (67 %), zasebne zabave (55 %) in gostilne (40 %). Najmanj so se zabavali v kavarnah (29 %) in na veselicah (21 %).

Iz grafikona je razvidno, da so se predstavniki generacije Y največkrat zabavali v klubih in diskotekah (83 %). Veliko jih je zahajalo tudi na zasebne zabave (43 %) in koncerte (50 %). Najmanj so se zabavali v gostilnah (33 %), kavarnah (33 %) in na veselicah (23 %).

Predstavniki generacije Z se največ zabavajo na zasebnih zabavah (75 %), v kavarnah (71 %) in na koncertih (66 %). Veliko se jih zabava tudi na raznih veselicah (51 %). Najmanj mladi zahajajo v gostilne (36 %) in klube ter diskoteke (32 %).

Vidimo, da sta generaciji X in Y imeli možnosti zabave v klubih in diskotekah, medtem ko ima generacija Z manj teh možnosti. Generacija Z se pretežno zabava na zasebnih zabavah in v kavarnah.

Grafikon 7: Prikaz v odstotkih, kje so se mladostniki vseh generacij najbolj zabavali

Anketiranci vseh generacij skupaj so se najpogosteje zabavali v klubih in diskotekah, in sicer 70 %, 64 % na koncertih, 62 % na zasebnih zabavah, 43 % v kavarni in 41 % v gostilni, 35 % na veselicah in 5 % na drugih prizoriščih.

Pod *drugo* so navedli, da so se zabavali na mladinskih plesih v Narodnem domu, v gasilskem domu, na mladinskih delovnih akcijah, v Mestnem parku in za Savinjo, na akustičnih koncertih zaprtega tipa in šolskih zabavah, na klopci pred blokom, v dramskem krožku, pevskem zboru, na športnih aktivnostih in hodili so v hribe.

4.1.7 Način zabave

Pri tem vprašanju me je zanimalo, kako so se dejansko zabavale posamezne generacije, zato je bil na voljo le odgovor, ki so ga morali anketiranci zapisati sami. V prilogi 2 so zbrani vsi odgovori na to vprašanje, v tem podpoglavju pa navajam najpogostejše in jih analiziram.

Generacija babyboom

- Zelo različen. V Kl(j)ubu smo muzicirali in poslušali glasbo – bili so tudi koncerti v živo. Tam smo celo naštudirali monodramo Kartagina, ljubezen moja in z njo leta 1980 nastopili na Naši besedi v SLG Celje. Moram pa reči, da Kl(j)ub in diskoteke niso eno in isto. Diskoteke smo (»z gnusom«) zavračali. MI smo bili rokerji, tam pa so se zbirali šminkerji. Podobno je veljalo za lokale. V Vrtnico so hodili šminkerji, mi pa v Ojstrico in Turško mačko. Kaj smo tam delali? Ja, tudi pili smo, ampak smo se ob tem tudi konstruktivno pogovarjali in včasih tudi ob spremljavi kitare peli. Pogosto smo šli tja kar cel gimnazijski razred.
- Druženje z vrstniki, pogovori, glasba, ples, petje, šport, kino in televizijske oddaje, tudi popivali smo (»houseball«).

Generacija X

- Druženje s prijatelji, ples, poslušanje glasbe, obiskovanje koncertov, pogovori, popivanje, zasebne zabave s petjem ob kitari, klubi (KLjUB), diskoteke, prireditve na prostem (rock žur, Pivo & cvetje itd.).

Generacija Y

- Ples (v diskotekah), druženje s prijatelji, petje, obiskovali smo koncerte, se družili v klubih (KLjUB, Underground, Music Cafe), za Savinjo in v parku.

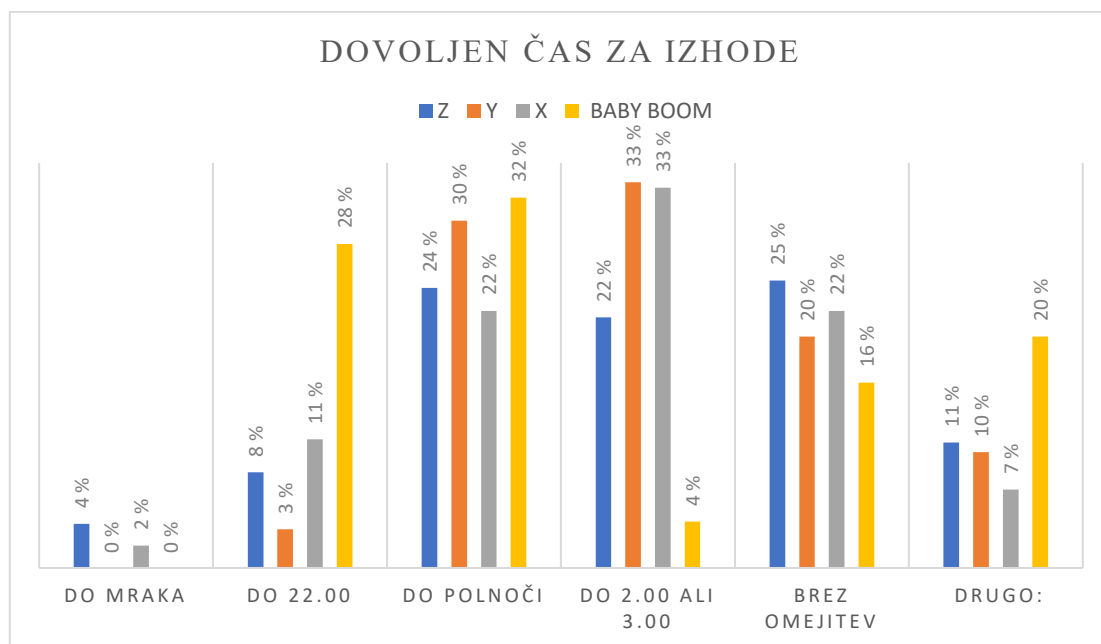
Generacija Z

- Debate, pogovori, druženje s prijatelji, poslušanje glasbe, kavice, ples, spoznavanje novih ljudi na koncertih, veselicah in zasebnih zabavah, igranje iger.

Iz odgovorov posameznih generacij je razbrati, da imajo oziroma so imeli mladostniki vseh generacij bolj ali manj enak način zabave. Najpogosteje so se (in se še) po navadi ob glasbi družili s prijatelji, vrstniki, se pogovarjali, plesali, peli, popivali, obiskovali koncerte.

Razlika vseh treh starejših generacij od mlajše Z je v tem, da je pri starejših pogosto omenjen prostor, kjer so se generacije zabavale (KLjUB, diskoteke ...), medtem ko se pri generaciji Z zabavajo na veselicah in zasebnih zabavah. Generacija Z ne omenja posebnega prostora, ki bi ji bil skupen. Torej sta generaciji X in Y imeli možnosti zabave v klubih in diskotekah, medtem ko ima generacija Z manj možnosti.

4.1.8 Kako dolgo so vam starši dovolili ostati zunaj

Grafikon 8: Dovoljeni čas za izhode

Iz grafikona 8 je razvidno, da je večina staršev predstavnikom babyboom generacije dovolila ostati zunaj do polnoči (32 %) in do 22. ure (28 %). 16 % jih ni imelo omejitev, 4 % pa so zunaj lahko ostajali do 2.00 ali 3.00 zjutraj.

Pod *drugo* so zapisali:

- Do 9^h, izjemoma dlje – redko.
- Starši mi nikoli niso določali ure, sam sem vedel, kaj je prav. Bil sem tudi perspektiven nogometaš, zato mi je bilo jasno, da popivanje in ponočevanje ne vplivata ugodno na formo.
- Do 20.00.
- Takrat je bila omejitev ostati zunaj (hora legalis) po 19. uri.
- Odvisno od starosti – v študentskih letih si moral sam prevzeti odgovornost za svojo varnost.

Iz grafikona 8 je razvidno, da je večina staršev dovolila predstavnikom generacije X ostati zunaj do 2.00 ali 3.00 (33 %), 22 % jih je imelo omejitev do polnoči. Prav tako 22 % jih je bilo brez omejitve. 11 % jih je lahko ostalo zunaj le do 22.00. 2 % jih je lahko zunaj ostajalo do mraka.

Pod *drugo* so zapisali:

- V osnovni šoli do 12^h, v srednji šoli do 2^h.
- Prva leta manj (+ odvisni od zadnjega prevoza), kasneje dlje.
- Izsilila sem, da sem ostala zunaj dlje, kot so želeli.
- Odvisno glede starosti – nekako po 18. letu že do 3^h zjutraj.
- Kakor kdaj.
- Vezano na odhod avtobusa.
- Odvisno, kam smo šli.
- Od polnoletnosti je bila omejitev ure med tednom in ob vikendih, potem ni bilo omejitve, so mi zaupali.
- Za vikend do 2^h, med tednom ne.
- Med tednom so v mojih časih gostilne zapirali ob 21.30, ker je natakarica morala ujeti zadnji avtobus.
- Srednja šola do polnoči, kasneje do dogovorjene ure.
- Po dogovoru, odvisno od tipa zabave.

Iz grafikona 8 je razvidno, da je največ staršev dovolilo predstavnikom generacije Y ostajati zunaj do 2.00 ali 3.00 (33 %) in do polnoči (30 %). 20 % ni imelo omejitve, 3 % pa so lahko zunaj ostajali le do 22.00. Pod *drugo* so zapisali:

- Odvisno, pri kateri starosti. Do 16 let do 22.00, potem do polnoči, po 19. letu neomejeno.
- Odvisno od starosti.
- V srednji šoli je bilo to v petek po pouku do treh.

Veliko staršev predstavnikom generacije Z ne da omejitev za ostajanje zunaj (25 %). 24 % jih sme zunaj ostajati do polnoči. Veliko staršev pušča mladim ostati zunaj do 2.00 ali 3.00 (22 %). 8 % jih ima omejitev do 22.00, 4 % pa lahko zunaj ostanejo do mraka.

Pod *drugo* so zapisali:

- Odvisno, kako smo se zmenili in od situacije.

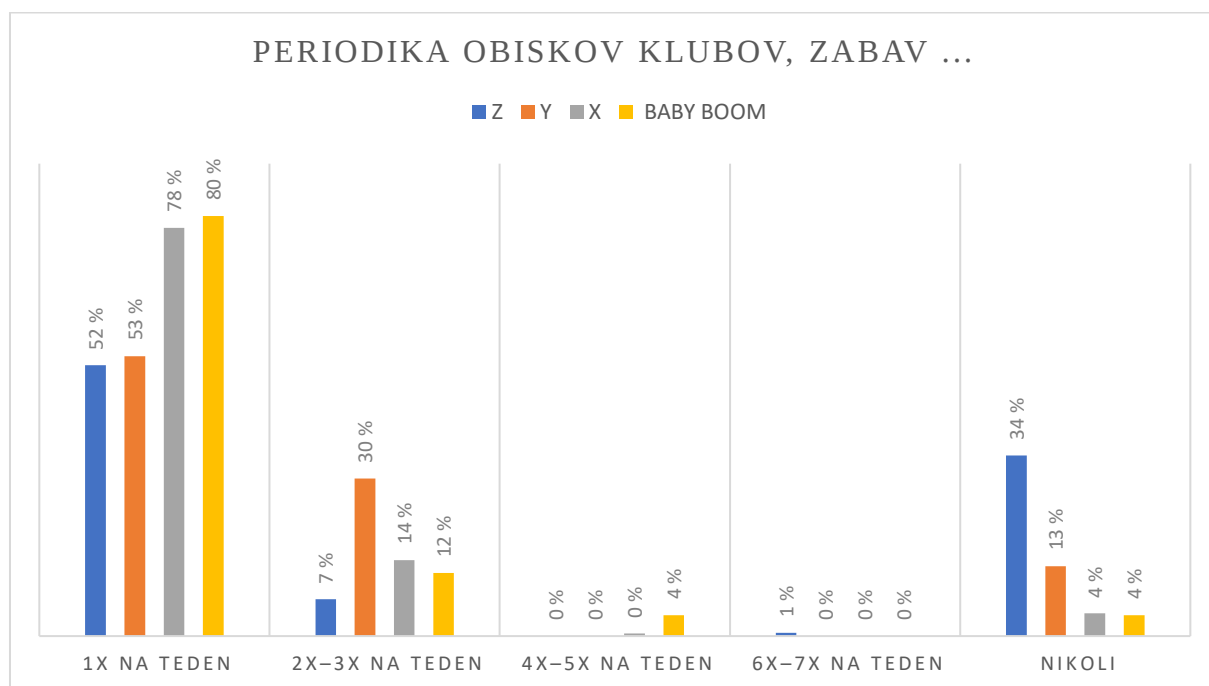
- Glede na to, kam sem šla in kdo je bil z mano, smo se spotoma dogovorili za uro. Večinoma pa je bilo to med polnočjo in drugo uro zjutraj.
- Dokler me niso prinesli domov.
- Ko je bila polna luna, sam do osmih. Drugače pa ni bilo omejitev.
- Sem se zlagala, da spim pri prijateljici.
- Do zadnjega avtobusa.
- Do 4^h oziroma odvisno od dogovora za posamezen dogodek.
- Rekli so mi, naj pridem, ko se mi bo dalo priti domov. Samo nisem bil v stanju, da hodim.

Iz grafikona 8 je razvidno, da so predstavniki babyboom generacije pretežno lahko ostajali zunaj do 22. ure oziroma največ do polnoči. Redki so lahko ostajali dlje.

Pri predstavnikih generacij X in Y se že vidi podoben trend daljšega ponočevanja, to je do polnoči, do druge ali tretje ure zjutraj ali pa ni bilo omejitev.

Predstavniki generacije Z pa se zabavajo v odstotkih približno enako (okoli 23 %) do polnoči, do druge ali tretje ure zjutraj ali pa nimajo omejitev.

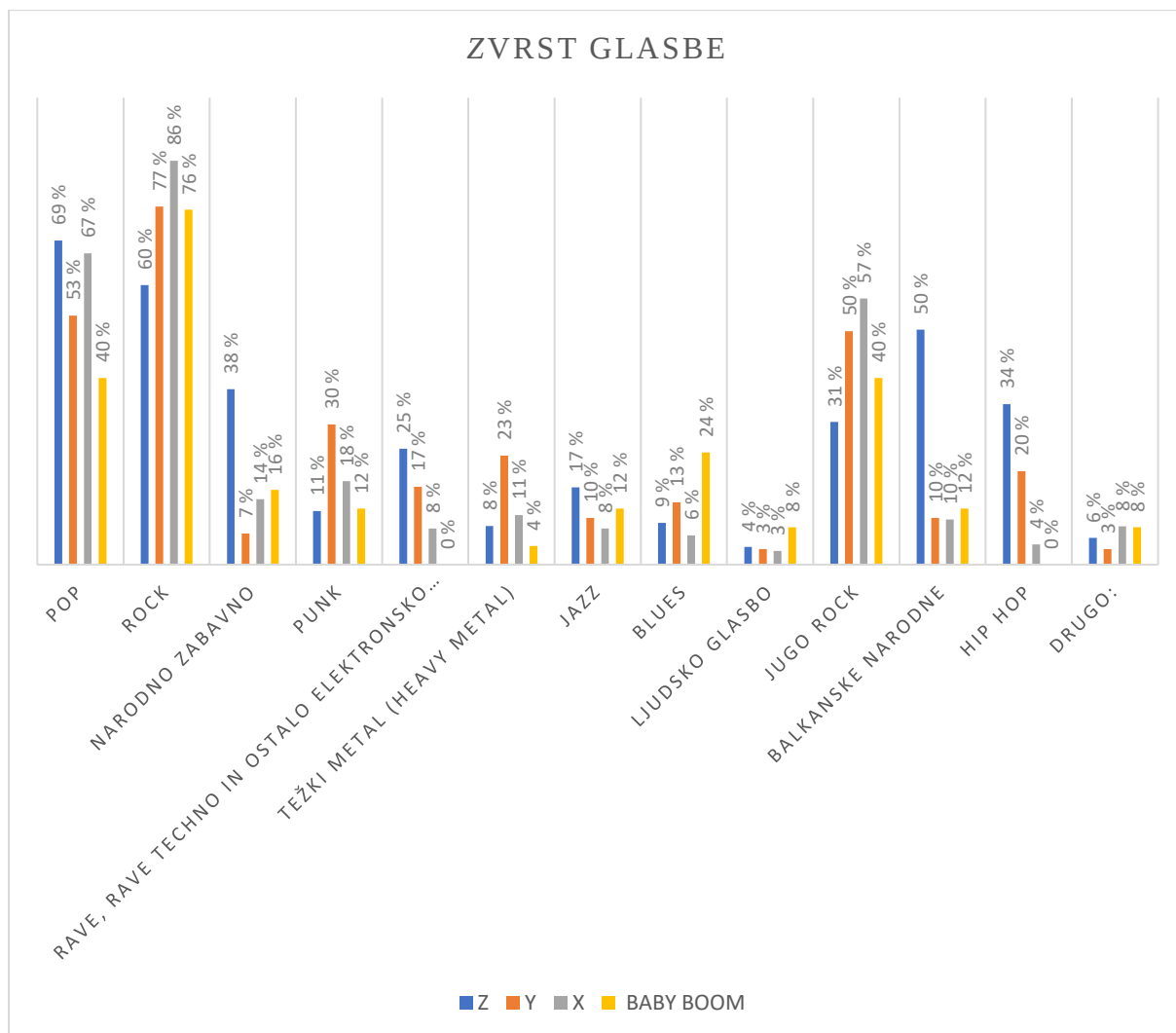
4.1.9 Periodika obiskov klubov, zabav ...

Grafikon 9: Periodika obiskov klubov, zabav ...

Iz grafikona 9 je razvidno, da so predstavniki vseh štirih generacij obiskovali klube največkrat enkrat na teden. Iz grafa je tudi razvidno, da kar 34 % predstavnikov generacije Z ni nikoli obiskovalo klubov oziroma plesnih zabav.

4.1.10 Zvrst glasbe

Grafikon 10: Zvrst glasbe, ki so jo poslušali anketiranci posameznih generacij

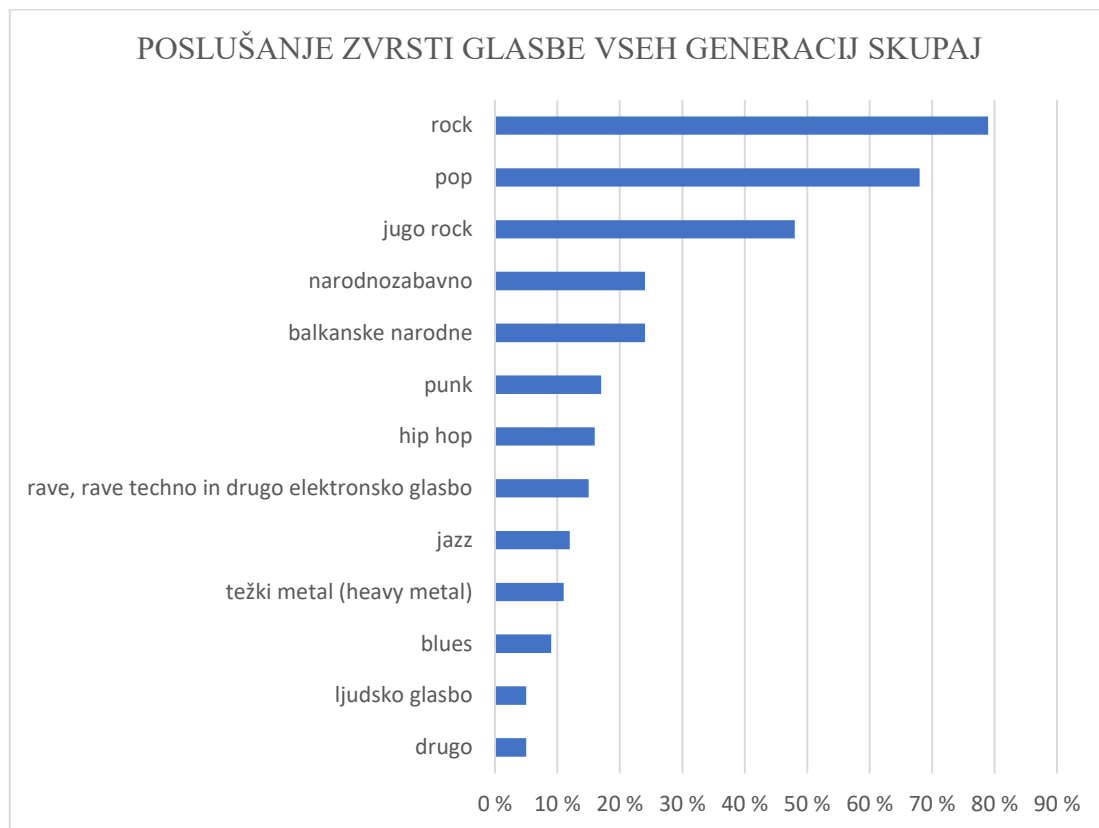
Pri tem vprašanju je bilo možno označiti več odgovorov, anketiranci pa so lahko zapisali tudi prosti odgovor pod *drugo*.

Iz grafikona 10 je razbrati, da so vse generacije najraje poslušale rock, pop in jugo rock.

Generacija Z izstopa glede na druge generacije pri poslušanju narodnozabavne in predvsem balkanske narodne glasbe ter pri hip hopu. Generacija Y izstopa pri poslušanju punka in težkega metala, generacija babyboom pa pri poslušanju bluesa.

Graf nam pokaže, da je babyboom prva generacija urbane rock glasbe, kjer se vidi tudi vpliv bluesa, rocku predhodne glasbene zvrsti. Nekateri so poslušali tudi narodnozabavno glasbo, ampak ne v večini. Hip hopa ni nihče poslušal, saj te zvrsti v njihovih časih še ni bilo. Nadalje vidimo, da sta generaciji X in Y tipični urbani generaciji, ki sta poleg rocka (ki je trdno na prvem mestu) odkrivali punk, heavy metal in hip hop. Jugo rock je pričakovano najbolj popularen v generaciji X, saj je ta odrasla v času najmočnejše jugo rock produkcije v osemdesetih letih. Pri generaciji Y to začne upadati, a se opazno dvignejo punk, metal in hip hop. Pri generaciji Z pa vidimo zelo zanimiv fenomen, ko rock, punk in metal izgubljajo

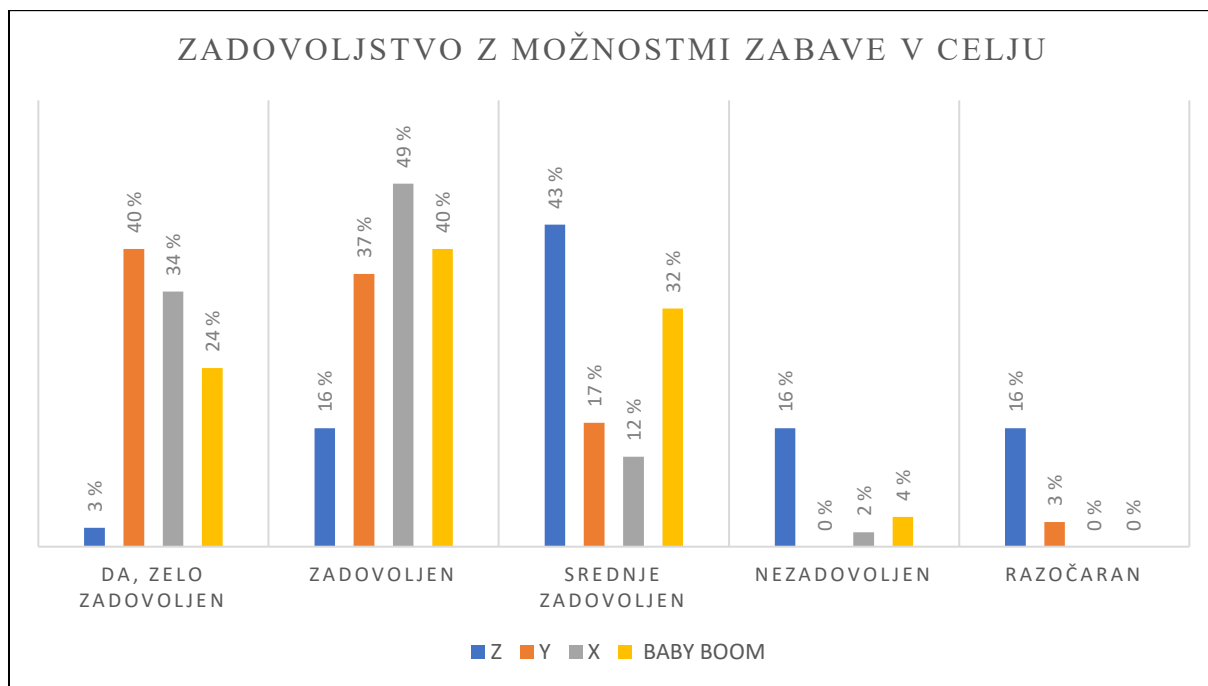
popularnost, dvigajo pa se hip hop, jazz, elektronska, predvsem pa neurbani zvrsti – narodnozabavna in balkanska glasba. To je sociološki fenomen, saj imamo zdaj prvič generacijo (Z), ki posluša manj urbane glasbe kot prejšnji dve (X in Y).

Grafikon 11: Poslušane zvrsti glasbe vseh generacij skupaj

Rock je bil najbolj poslušana glasba (79 %), tesno mu sledi pop (68 %) in nato jugo rock (48 %). V enakem odstotku je bila poslušana narodnozabavna glasba in balkanske narodne pesmi (24 %). Punk, hip hop, rave, techno in druga elektronska glasba, jazz, težki metal in blues so bili poslušani v 9–17 %. Ljudsko glasbo je poslušalo 5 % anketirancev, 5 % pa je poslušalo glasbo, ki so jo zapisali pod *drugo*, in to so indie, turbofolk, slovenske nenarodnozabavne pesmi, disco, grunge, dark/alter, soul, kidzbop priredbe, reggie, rap in klasika.

4.1.11 Zadovoljstvo z možnostmi zabave v Celju

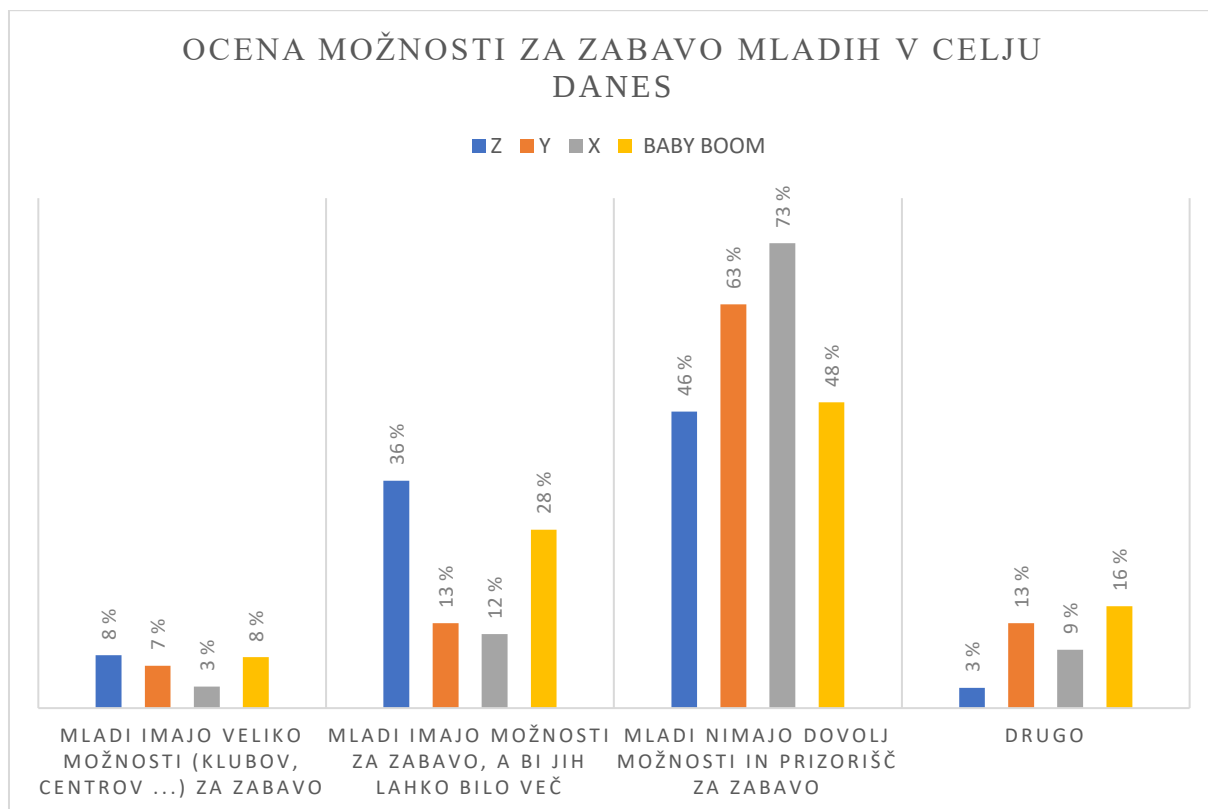

Grafikon 12: Zadovoljstvo z možnostmi zabave v Celju

Iz grafikona 12 je razvidno, da so z možnostmi zabave v mladosti bile najbolj zadovoljne generacije X in Y ter babyboom. Večina teh anketirancev je odgovorila, da so zelo zadovoljni, zadovoljni in srednje zadovoljni.

Medtem ko je generacija Z pretežno srednje zadovoljna, nezadovoljna in razočarana.

4.1.12 Ocena možnosti za zabavo mladih v Celju danes

Grafikon 13: Ocena možnosti za zabavo mladih v Celju danes

Iz grafikona 13 je razvidno, da večina predstavnikov generacij meni, da mladi nimajo dovolj možnosti in prizorišč za zabavo oziroma da jih imajo, a bi jih lahko bilo več. Izstopajo predstavniki generacij X in Y, ki v večini menijo, da mladi nimajo dovolj možnosti in prizorišč za zabavo (oboje čez 50 %). Redki so tisti, ki menijo, da imajo mladi danes veliko možnosti za zabavo.

Nekateri pa so pod druge možnosti zapisali:

- Mladi so danes glede zabave odvisni od svoje iznajdljivosti in volje. V okviru ponudbe jim je na voljo zgolj posedanje po gostilnah in zaigrati kak biljard.
- Ne živim več v Celju, vendar s tem, ko se je zaprl Kljub, se je zame ustavil žur zunaj ... Ok, tudi drug način življenja ... A bi še šla kdaj naokoli, če bi bil. Danes česa takega v Celju ni.
- Pogrešam sceno, ki se je dogajala v mladinskih klubih v celi regiji.
- Ne poznam scene, ampak od tistega, kar je bilo nekoč, ni ostalo nič.
- Mladi nimajo nič možnosti. Prav smilijo se mi, ker mladost je le ena.
- Na srečo se sami znajdejo in dobijo na igriščih oziroma domovih.
- Če odštejemo alkohol (...), mladi nimajo dosti možnosti in lokacij za zabavo.
- Včasih je bilo veliko boljše, ko je še obstajala Casablanca in njej podobne diskoteke.
- Totalna katastrofa.
- Samo privat.
- Danes ni zaradi ukrepov nič.
- Covid!!

- V resnici ne vem, korona je premešala karte.

4.2 Ugotovitve ankete predstavnikov posameznih generacij

V anketi je bila najmočnejše zastopana generacija X in takoj za njo generacija Z, obe sta imeli okoli 40–50-odstotno zastopanost. Babyboom generacija in generacija Y sta bili zastopani v manjšem številu, okoli 7 % obe, vendar sta kljub temu podali dovolj dober reprezentativni odgovor, ki nakazuje, kako so se zabavali mladostniki njihove generacije. V anketi je sodelovalo tri četrtine žensk in ena četrtnina moških. Izobrazba anketirancev kaže na to, da je pri vseh generacijah večina obiskovala srednjo šolo in nato še univerzo (60 %), okoli polovico manj je takih, ki so obiskovali samo srednjo šolo. Izjema so predstavniki generacije Z, ki so izven povprečja, saj je večina njih, ki so v anketi sodelovali, še srednješolcev.

Iz rezultatov ankete lahko zaključimo, da so se anketiranci vseh generacij skupaj najpogosteje zabavali v klubih in diskotekah, in sicer 70 %, 64 % na koncertih, 62 % na zasebnih zabavah, 43 % v kavarni in 41 % v gostilni, 35 % na veselicah in 5 % na drugih prizoriščih. Razvidno je tudi, da se generacija Z zabava predvsem na zasebnih zabavah (75 %), v kavarni (71 %), na koncertih (66 %) in na veselicah (51 %), najmanj pa v klubih in diskotekah.

Razlika vseh treh starejših generacij od mlajše Z je v tem, da je pri starejših pogosto omenjen prostor, kjer so se generacije zabavale (KLjUB, diskoteke ...), medtem ko se pri generaciji Z zabavajo na veselicah in zasebnih zabavah. Generacija Z ne omenja posebnega prostora, ki bi ji bil skupen. Razvidno je tudi, da so predstavniki babyboom generacije pretežno lahko ostajali zunaj do 22. ure oziroma največ do polnoči. Redki so lahko ostajali dlje. Pri predstavnikih generacij X in Y se že vidi trend daljšega ponočevanja, to je do polnoči, do druge ali tretje ure ali pa ni bilo omejitev. Predstavniki generacije Z pa se zabavajo v odstotkih približno enako (okoli 23 %) do polnoči, do druge ali tretje ure zjutraj ali pa nimajo omejitev.

Glasbene zvrsti, ki so jo vse generacije najraje poslušale, so po vrstnem redu rock, pop in jugo rock.

Generacija Z izstopa glede na druge generacije pri poslušanju narodnozabavne glasbe in predvsem balkanskih narodnih pesmi, elektronske glasbe, hip hopa in jazza. Opazimo sociološki fenomen, saj imamo zdaj prvič generacijo, ki posluša manj urbane glasbe kot prejšnji dve (X in Y).

Z možnostmi zabave v mladosti so bile najbolj zadovoljne generacije X in Y ter babyboom, medtem ko je generacija Z pretežno srednje zadovoljna, nezadovoljna in razočarana. Večina predstavnikov generacij meni, da mladi nimajo dovolj možnosti in prizorišč za zabavo. Izstopajo predstavniki generacij X in Y, ki v večini menijo, da mladi nimajo dovolj možnosti in prizorišč za zabavo. Pri odgovorih generacije Z je pod *drugo* zaznati, da jim je tudi pandemija močno zarezala v možnosti medsebojnega druženja. Iz rezultatov ankete lahko zaključimo, da se skozi vse štiri obravnavane generacije mladostniki zabavajo v osnovi na enak način, to so ples, druženje s prijatelji in vrstniki, medsebojni pogovori, obiskovanje koncertov, predvsem je vedno prisotna glasba, pa tudi kapljica rujnega ali katere druge pijače ter družno prepevanje.

5 Intervjuji

5.1 Intervjuji z lastniki celjskih lokalov

V okviru raziskovalne naloge sem opravila intervjuje z nekaterimi lastniki celjskih lokalov, da bi pridobila še njihovo mnenje o možnosti zabave mladih v Celju in ali morda razmišljajo o kaki razširitvi svoje ponudbe na tem področju.

Intervjuji so zapisani različno, enkrat v obliki vprašanje – odgovor, drugič kot en skupen odgovor na vsa zastavljena vprašanja, odvisno, kako je posamezni lastnik lokala želel odgovarjati.

Vprašanja, ki so bila zastavljena:

1. Kako se mladi danes zabavajo?
2. Do kdaj so mladi lahko ostali v lokalu pred pandemijo?
3. Do kdaj lahko mladi ostanejo v lokalu v času pandemije?
4. Se vam zdi, da bi si mladi želeli še kako drugo vrsto zabave, npr. ples?
5. Ob katerih dogodkih opazate, da se mladi dejansko najbolj zabavajo, ko vrtite določeno vrsto glasbe ali ob kakšnem drugem dogodku?
6. Ali bi želeli mladim ponuditi v okviru ponudbe kaj več in kaj?
7. Kaj vas pri tem omejuje?

5.1.1 Intervju z lastnico krčme TamKoUčiri

1. Kako se mladi danes zabavajo?

V našem lokalu je obiskovalcev, ki bi bili mlajši od 20 let, malo, zato se odgovori na spodnja vprašanja nanašajo predvsem na mlade od 20 let navzgor. Ti pogrešajo več kvalitetnega dogajanja, na splošno, v mestu. Zanje je Celje zaspano, mrtvo mesto. So zelo kritični do kulturno-zabavnega programa, ki ga ponuja mesto Celje. Želijo si pestrejši zabavni program, več kulturnih dogodkov ...

V času pandemije se zabavajo tudi tako, da se srečujejo po domovih in si organizirajo zabave.

Seveda je precej socialnih stikov prek Facebooka, Twitterja ... in drugih socialnih omrežij.

2. Do kdaj so mladi lahko ostali v lokalu pred pandemijo?

Pred pandemijo je bil naš lokal odprt do 23^h med tednom, ob petkih in sobotah do 1. ure, ob posebnih dogodkih, kot so npr. koncerti, pa do 3. ure zjutraj.

3. Do kdaj lahko mladi ostanejo v lokalu v času pandemije?

V času pandemije je naš lokal odprt vsak dan do 22^h.

4. Se vam zdi, da bi si mladi želeli še kako drugo vrsto zabave, npr. ples, in ob katerih dogodkih opazate, da se mladi dejansko najbolj zabavajo, ko vrtite določeno vrsto glasbe ali ob kakšnem drugem dogodku?

Mislim, da so mladi odprti za razne oblike kvalitetne in izvirne zabave.

Pred pandemijo, ko smo prirejali razne dogodke, od koncertov, gledaliških predstav, literarnih večerov do tematskih dogodkov, npr. Halloween, Pustovanje, Prešernovanje, Irski večeri, Božični party, Tematski glasbeni večeri – npr. Rockabilly večer, Swing party, Večer italijanskih kancon, Disco night in podobno, je bil obisk mladih velik. Seveda je to populacija, ki še nima redne zaposlitve, zato je pomembno, da so prireditve brez vstopnine, torej so brezplačne, ali pa je vstopnina simbolična.

5. Ali bi želeli mladim ponuditi v okviru ponudbe kaj več in kaj?

V bistvu bi jim želeli ponuditi podoben, a posodobljen program kot pred pandemijo, saj je bil med mladimi dobro sprejet. Naj pa poudarim, da naš program ni namenjen izključno mladim, kar se mi zdi še posebej izvirno in mi je všeč, saj medgeneracijsko druženje na takšnih neprisiljenih druženjih bogati vse, mlade kot tiste ne več tako mlade.

6. Kaj vas pri tem omejuje?

Trenutno delovni čas (do 22^h) in pomanjkanje finančnih sredstev za izvedbo kvalitetnega programa, sploh če naj bodo prireditve kvalitetne in hkrati brezplačne za obiskovalce.

5.1.2 Intervju z lastnikom kavarne Kuba Libre/Kafe

V Kubi se lahko mladi družijo ob pijači. Najpogosteje sem zahajajo ob petkih zvečer, saj naslednji dan nimajo šole. Odkar so PCT-pogoji, se je število obiskovalcev močno zmanjšalo. Lastnik je večkrat opazil, da danes ni energije med mladimi (apatična mladina), korona pa je to še bolj poglobila. Prav tako je opazil, da ni več prisotnega veliko alkohola. V Kubo zahaja predvsem soft mladina (več je žensk kot moških). Pred pandemijo so lahko mladi ostajali v Kubi med tednom do 23.00, med vikendom pa do 1.00. V času pandemije pa so lahko mladi ostali le do 22.00. Mladi v Kubi ne kažejo želje po zabavi (lastnik večkrat opazi, da mladi skupaj sedijo za mizo in vsak gleda na svoj telefon, med njimi pogosto ni komunikacije). V času pred pandemijo so mladi v okviru ponudbe imeli različne ugodnosti pri pijači. Danes ni neke želje po čem več. Mladi se zbirajo v Kubi predvsem zato, ker se tukaj počutijo varne. V času korone pa je lastnik opazil, da se ljudje veliko manj družijo in da so se zaprli vase.

5.1.3 Intervju z lastnikom kluba in puba Branibor

Klub Branibor se je pred pandemijo zaprl. Lastnik je povedal, da bi si mladi želeli zabave, vendar velik problem predstavlja razslojena družba, kjer vsak posluša svojo zvrst glasbe. Velik problem so prinašali tudi ukrepi, zaradi katerih so ljudje ostajali doma. Lastnik tudi opaza, da se mladina ne družijo tako kot včasih (danes so vsi na telefonu). Kluba ne mislijo več ponovno odpreti, saj jim to prinaša prevelik vložek. Sem so največkrat zahajali ob vikend večerih in ob koncertih. Med pandemijo je Branibor odprt do 22.00. Po izboljšanem stanju bo lastnik ponovno pripravil koncerte, ki bodo na terasi.

5.1.4 Intervju z direktorico Mladinskega centra Celje (MCC)

1. Kako se mladi danes zabavajo?

Pred pandemijo so mladi tukaj lahko obiskali razne koncerte, karaoke, tematske večere ... Vključevali so se lahko tudi v razne delavnice. V času pandemije so imeli mladi na voljo zgolj koncerte sedeče narave in delavnice, ki so bile zelo obiskane.

2. Do kdaj so mladi lahko ostali v lokalu pred pandemijo?

V času pred pandemijo so lahko otroci, mlajši od 16 let, ostajali le do polnoči. Dlje so lahko ostajali starejši, otroci stari pod 16 let pa le v spremstvu staršev.

3. Do kdaj lahko mladi ostanejo v lokalu v času pandemije?

V času pandemije lahko mladi ostajajo v lokalu do 22. ure.

4. Se vam zdi, da bi si mladi želeli še kako drugo vrsto zabave, npr. ples ...?

Mladi kažejo veliko zanimanje za diskoteke in klube. Na občini naj bi že potekala debata o prostoru za klub.

5. Ob katerih dogodkih opazate, da se mladi dejansko najbolj zabavajo, ko vrtite določeno vrsto glasbe ali ob kakšnem drugem dogodku?

Mladi MCC največkrat obiščejo ob koncertih, DJ-večerih, raznih kulinaričnih dogodkih. Veliko mladih se udeležuje tudi čistilnih akcij in raznih delavnic.

6. Ali bi želeli mladim ponuditi v okviru ponudbe kaj več in kaj?

Mladi lahko v Mladinskem centru Celje sami izražajo želje, kaj bi radi počeli. MCC jim določi mentorja, ki jim pomaga pri sami izvedbi.

6 Predlogi mladostnikov glede zabav v Celju

Glede na rezultate ankete in intervjuje lastnikov lokalov v Celju nas je zanimalo še, kaj si mladostniki dejansko želijo v zvezi z zabavami v Celju oziroma kakšni so njihovi predlogi.

V ta namen smo jim zastavili vprašanje: »Kakšne vrste zabav bi si želeli v Celju?«

6.1 Odgovori mladostnikov generacije Z

Pri odgovorih je sodelovalo 87 mladostnikov, od tega je bilo 45 veljavnih odgovorov.

Odgovori oziroma predlogi so zbrani v jezikovno urejeni obliki, vendar zaradi pristnosti v originalnem zapisu. Podani so v alinejah.

- Več klubov za mlade.
- Živa glasba, festivali ...
- Disco, plesi.
- Več klubov z živo glasbo ter žur do jutranjih ur :)!
- Več klubov in diskotek.
- Več klubov, kjer bi lahko plesali, se imeli fajn.
- Balkan, house, clubi.
- Več koncertov, boljši (brezplačni busi) javni prevoz, ki bi omogočal obisk zabav.
- Literarne zabave.
- Želimo si več prostorov oziroma lokalov z živo glasbo, več dogodkov oziroma večjih koncertov, ki jih danes ni nič.
- Klube, koncerte na prostem.
- Koncerti, zabave, klubi ...
- Več nočnih klubov, diskotek, raznoraznih druženj, festivalov, organiziranih (»theme nights«) za vse dijake v Celju (ne samo ene šole), raznoraznih dijaških združenj, klub dijakov občine Celje ...
- Live koncerte.
- Klubov, kjer bi bili koncerti (tako uveljavljenih kot neuveljavljenih bendov). Mladi rabijo prostore, kjer lahko ustvarjajo, predstavijo svojo glasbo, poezijo itn. Mestna občina Celje bi morala za mlade vložiti več finančnih sredstev, jih podpirati in jim dati priložnost.
- Koncerti slovenskih rock skupin (klub, kot je Cvetličarna v Ljubljani).
- Več različnih koncertov, manjših zabav v barih/lokalih, klube/diskoteke.
- Želim si več različnih klubov, old rock klube ali klube s plesiščem ..., koncerte ali živo glasbo ob koncih tedna. Prostor za ustvarjanje z glasbo ali umetniško ustvarjanje znotraj klubov ob zabavah.
- Karaoke bar, jazz klub.
- Klubi, (»record store«) ...
- Domače veselice.
- Več klubov za druženje, plesni klubi, kavarne s koncerti, odprti koncerti na trgu, safe space za mlade za ustvarjanje, igranje glasbe, izražanje umetnosti.
- Živo glasbo.
- Želela bi si več klubov, kjer bi se predvajala rock glasba. Rada bi več zabav in pa plesov, kjer se lahko sprostimo. Da bi se kam privabilo več mladih in bi bila živa glasba.

- Jezikovno obarvane zabave, literarne zabave.
- Vsaj ena zabava na mesec z dosti prostora. Lahko bi se naredilo (zagradilo) območje na prostem, kjer bi potekale zabave in razni dogodki. Nastopali bi različni bendi in izvajalci in da bi bilo kljub temu cenovno dostopno dijakom.
- Ni važno, sam da so.
- Želela bi si več koncertov v živo. Želela bi si klubov za mlade. Več dogodkov za mlade, prireditve. Več kavarn z živo glasbo/koncertov, kavnica za preživljanje prostega časa.
- Več klubov, plesnih dogodkov, koncertov s slovenskimi izvajalci, festivalov ...
- Rave.
- Več zabav v klubih in več takih, kakor so v Golovcu in v Twinsih.
- Glasba v živo, koncerti, kakšen klub ...
- Veselice z domačo glasbo.
- Koncerti, disko.
- Balkan partiji, gasilske veselice.
- Več koncertov, brezplačni mestni bus (tako bi mladim lažje omogočili dostop do vseh točk Celja in obisk raznih zabav, ki se bi odvijale po Celju).
- Karaoke.
- Disco.
- Klubi, disco, klub za ples, objekti z živo glasbo, tudi v mestu, bowling.
- Več koncertov.
- Želeli bi si več klubov oziroma prostorov, kjer bi se mladi lahko dobivali tedensko in poslušali živo glasbo in se sprostil.
- Več klubov, kak prostor, kjer bi igrala živa glasba in da bi se žuralo in plesalo.

6.2 Analiza predlogov mladostnikov generacije Z

Mladostniki generacije Z so v svojih predlogih največkrat omenili, da si želijo več prostorov oziroma lokalov s plesiščem, z živo glasbo, več dogodkov oziroma koncertov, tematskih večerov, tudi prostorov, kjer bi se vrtela rock glasba.

Želijo prostore, kjer bi lahko ustvarjali, predstavljali svojo glasbo, poezijo ...

Pri tem so predlagali tudi, da bi vse skupaj bilo kljub temu cenovno dostopno dijakom in da bi časovno in finančno prilagodili javni prevoz, ki bi omogočal obisk zabav mladim, to pomeni, da bi avtobusi vozili tudi ponoči in da bi mladi imeli brezplačen ali cenovno ugoden prevoz.

7 Razprava in zaključek

Človek je družabno bitje. »Osebe, ki so dalj časa osamljene, se začnejo s svojimi hišnimi ljubljenci, predmeti in božanstvi družiti, kot bi bili ti ljudje,« tako pravi Nicholas Epley, profesor na univerzi v Čikagu, ki se ukvarja s socialno psihologijo človeka. Dodal je še: »Dokazano je, da je človek po naravi družaben in ne more živeti sam. Če okrog njega ni drugih ljudi, jih začne ustvarjati iz živali in predmetov.« Tak pojav je prikazan v filmu Brodolom s Tomom Hanksom v glavni vlogi. Po letalski nesreči junak pristane na samotnem otoku in tam ostane več let. Ker ob njem ni bilo ljudi, s katerimi bi se družil, se je spoprijateljil z žogo in ji nadel ime Wilson.⁵³

Kot predstavnica generacije Z glede na izjave staršev ocenjujem, da je naša generacija zelo podhranjena z možnostmi zabave v Celju, poleg tega pa je v naše najstniško življenje močno zarežala tudi koronakriza. Zato me je zanimalo, kako so se zabavali mladi v Celju v različnih časovnih obdobjih, kam so zahajali, kakšno glasbo so poslušali ipd. Zanimalo me je mnenje vrstnikov, ali so z zabavo, ki jo nam mladim ponuja Mestna občina Celje, zadovoljni. Hkrati me je zanimalo, kako so se zabavale pretekle generacije, da bi videla, ali pričakovanja generacije Z odstopajo od tega, kako so se zabavale in so zabavo doživljale generacije Y, X in babyboom. Zato sem izvedla anketo pri vseh trenutno živečih generacijah, generacijah babyboom, X, Y in Z.

Opravila sem tudi intervjuje s trenutnimi ponudniki zabave in hkrati lastniki lokalov v Celju, na koncu pa sem od predstavnikov generacije Z pridobila še predloge v zvezi z zabavo za mlade v Celju.

Hipoteza 1: Mladi v Celju se danes zabavajo drugače, kot so se zabavali njihovi starši in stari starši.

Iz rezultatov ankete lahko zaključimo, da se pri vseh štirih obravnavanih generacijah mladostniki zabavajo v osnovi na enak način, to je s plesom, druženjem s prijatelji in vrstniki, medsebojnimi pogovori, z obiskovanjem koncertov, večinoma je vedno prisotna glasba, tudi kapljica rujnega ali katere druge pijače ter družno pevanje.

Če odmislimo zadnji dve leti, ko je v družbo zarežala pandemija in svet popolnoma ohromila, s tem pa med drugim prikrajšala mladostnike za druženje in vse vrste zabave, mladi v Celju praktično skorajda nimajo posebnega prostora, ki bi jim bil skupen, v katerem bi lahko plesali ali imeli skupinska druženja ob glasbi. Vse pretekle generacije se z nostalgijo spominjajo ravno takih prostorov, v katerih so se družili, zaljubljali, popivali, skratka, se socializirali na vse možne načine.

Hipoteza 1: Delno potrjena.

Hipoteza 2: V celjski mestni občini ni klubov za zabavo mladostnikov.

V intervjujih lastnikov določenih lokalov v Celju se vidi, da se nekateri trudijo oziroma so se pred pandemijo trudili organizirati dogodke, na katere bi privabili mlade, vendar praktično

⁵³ Povzeto po članku Človek je družabno bitje: <https://www.24ur.com/ekskluziv/zanimivosti/clovek-je-druzabno-bitje.html>, dostop: 15. 3. 2022.

nobeden od njih nima prostora, ki bi bil namenjen plesišču, kar se kot želja oziroma predlog pojavlja pri mladih. Izjema je v ne tako davni preteklosti bil klub Branibor, ki pa je že vrsto let zaprt. Direktorica MCC je omenila, da na Mestni občini Celje že potekajo dogovori, da bi bilo treba urediti nekaj v tej smeri, namigujejo celo, da naj bi se ustanovil prostor za mlade, ki bi bil neke vrste klub.

Hipoteza 2: Potrjena.

Hipoteza 3: Mladi v Celju niso zadovoljni z načinom in možnostjo skupnega druženja.

Mladi so v anketi izrazili nezadovoljstvo z možnostmi zabave v Celju. Generacija Z je pretežno srednje zadovoljna, nezadovoljna in razočarana. Enako misleči so tudi predstavniki generacije X, ki so glede na starost predvsem starši generacije Z in lahko možnost zabave v Celju (če izvajamo obdobje pandemije) primerjajo s tistim, kar so lahko doživljali sami. V glavnini se predstavniki generacije X nostalgичno spominjajo predvsem skupnega prostora, to je kluba KLjUB. Omenjajo tudi nekatere druge prostore, vendar KLjUB izstopa. Mladi v Celju razen posedanja v gostilnah, barih, kavarnah ali obiska takega koncerta, predvsem narodnozabavne glasbe, druge možnosti praktično nimajo.

Hipoteza 3: Potrjena.

Ko na raznih družinskih zabavah in druženjih poslušam starše in njihove vrstnike, kako zelo so se v mladih letih zabavali, kako so pretežno obiskovali iste prostore, to je bil najpogostejše omenjen, tudi med anketiranci, KLjUB, si želim, da bi tudi naša generacija imela možnost vsebine oziroma pravega doživetja zabave. Vsebina zabave oziroma doživetje je tisto, kar pusti prave občutke tudi za kasnejše življenje. V nalogi sem z raziskavo ugotovila, da je bil KLjUB prostor, ki je bil namenjen mladim, kjer so se med tednom lahko kreativno izražali, če so to želeli, med vikendi pa so se lahko sprostil ob zvokih dobre glasbe in se tudi naplesali. Seveda so, tako kot mladi vseh generacij, poleg tudi kaj popili. Iz ankete in raziskane literature je razbrati, da so mnogi kljubovci sedaj tudi intelektualci. Iz tega je možno sklepati, da podobno misleči ljudje obiskujejo enaka prizorišča oziroma prostore, in s tem lahko trdimo, da so tudi prostori tisti, ki odigravajo socialno vlogo.

Nam mladim, predstavnikom generacije Z, je koronakriza vzela dve leti najstniškega življenja, kar se zelo pozna tudi pri socialnih odnosih. Pri sovrstnikih opažam, da jim je zanimanje za zabavo upadlo. Če so se pred dvema letoma še dokaj enostavno odločali za skupno druženje s prijatelji, sošolci, se jim danes praktično »ne ljubi« itni nikamor niti po zaključku šole niti ob vikendih zvečer. Če pa se nam kljub vsemu uspe dobiti izven šole, lahko gremo »spet samo sedet« v kako kavarno, bar ali pa, največ, kar je, zaigrat kako partijo biljarda. Pri sedenju za mizo in pogovarjanju z istimi ljudmi so majhne možnosti tikanja socialnih vezi z vrstniki drugih šol, zato ker so druženja večinoma omejena le na vrstnike iste šole. S tem družba zagotovo ne pridobiva, saj ljudje z omejenimi stiki nimajo »širine«, prav tako taka družba nima razvitega občutka za soljudi v širšem smislu. Mestna občina Celje kot družbena institucija mesta in okolice nosi določeno odgovornost tudi v primeru možnosti zabave in kreativnosti pri mladih. Želela bi si, da bi na občini prisluhnili mladim, prebrali to raziskovalno delo in po svojih močeh poskusili izboljšati ta problem, ki kaže tudi na širšo družbeno problematiko blaginje in socialnih vezi med mladimi. Dr. Dan Podjed opozarja, da mestne oblasti pogosto mladim obljublajo, da jim bodo postavili nove, lepše, boljše in čistejše prostore, v katerih se bo spodbujala kreativnost, vendar pod pogoji in pravili, ki veljajo za vse meščane in meščanke. Vse, kar je kaotično, nečisto, neurejeno in nekontrolirano, pomeni grožnjo čistemu, urejenemu in glavnotočnemu

(mainstreamovskemu) svetu. Taki ljudje, ki prihajajo iz kaotičnih okolij in scen, predstavljajo nevarnost vladajočim strukturam, saj nimajo le kreativnega in generativnega naboja, temveč tudi prevratniški potencial, da s svojo »nečistočo« okužijo druge ljudi, in iz tega vzklijejo nove družbene strukture, ki bi lahko začele ogrožati red in oblast.

Z uničevanjem nečistih legel dosežemo premik iz nečistega v čisto, vendar izgubimo pomembno območje kreativnosti, ki je odločilna za uravnoteženo in atraktivno, urejeno in hkrati neurejeno življenje v mestu. Podjed simbolno ponazarja, da tudi sterilno čisto mesto potrebuje nekaj nesnage, da se v njem lahko začnejo spremembe in da se spodbudi razrast podkulturnih oziroma kreativnih subkulturnih scen.⁵⁴

Glede na izjave direktorice MCC, da MOC že razmišlja o ureditvi prostora, v katerem bi imeli mladi možnost zabave na več ravneh, si želim, da o taki odločitvi ne bi čakali predolgo, da bi generacija Z spolzela mimo brez možnosti tkanja socialnih vezi na zabaven in ustvarjalen način.

⁵⁴ Povzeto po: Mohor Hudej, Nuša Komplet Peperko, dr. Tonček Kregar, Brane Piano, dr. Dan Podjed, Bert Savodnik, Sebastjan Weber, Urška Ženko, Jeans generacija, celjska popularna kultura od kavbojk do mobitela, Muzej novejšje zgodovine Celje, Celje, maj 2017.

8 Priloge

8.1 Viri in literatura

- Baby boomers and xy and z generations flat Vector Image (vectorstock.com): <https://www.vectorstock.com/royalty-free-vector/baby-boomers-and-xy-and-z-generations-flat-vector-39256383>, dostop: 4. 2. 2022.
- Celjski Kl(j)ub: razstava prerasla v trajni spomenik: <https://www.rtvsl.si/kultura/glasba/celjski-kl-j-ub-razstava-prerasla-v-trajni-spomenik/384980>, dostop: 15. 3. 2022.
- Človek je družabno bitje: <https://www.24ur.com/ekskluziv/zanimivosti/clovek-je-druzabno-bitje.html>, dostop: 15. 3. 2022.
- Dalibor Bori Zupančič, KRČMA PRI ZAMORCU: 0: <http://zamorc.blogspot.com/2012/05/blog-post.html>, dostop: 20. 2. 2022.
- dLib.si – Teden domačega filma: <http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:img-FKQXA2WL>, dostop: 4. 1. 2022.
- Eliminator: <https://www.youtube.com/watch?v=WkIbLyAnK-I>, dostop: 15. 3. 2022.
- Filter, vodnik urbane kulture, Celje, Velenje, Žalec, Laško, Šempeter, Maribor, Brežice, letnik 2, številka 6, izdal DZU FILTER, dostop: 10. 1. 2022.
- <https://odpiralnicasi.com/spots/primavera-krcma-tamkouciri-celje-gosposka-ulica-7d06d0102a>, dostop: 20. 2. 2022.
- <https://www.facebook.com/photo/?fbid=10225694346812088&set=pcb.3363094623816235>, dostop: 4. 2. 2022.
- https://www.google.com/search?q=escape+celje&tbm=isch&ved=2ahUKEwi1373mjsP2AhWILcAKHZ9MC2kQ2-cCegQIABAA&oq=escape+celje&gs_lcp=CgNpbWcQAzIGCAAQBxAeOggIABAI EAQHjoeCAAQGDogCAAQChAYULogWQVYMEZaABwAHgAgAGCAYgBnwaSAQMxLjaYACgAAQgQAQnd3Mtd2l6LWltZ8ABAQ&scient=img&ei=LuctYrWQJ4jbgAafma3IBg&bih=739&biw=1536&hl=sl#imgsrc=_eBv4xwkElOddM, dostop: 15. 3. 2022.
- Jeans generacija (Tuži in Vuki & Krčma pri Zamorcu 2. del) – YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=EOIQ7fjfudc>, dostop: 20. 2. 2022.
- Klub Cvetličarna potrebuje tvojo pomoč!: <https://www.rocker.si/klub-cvetlicarna-potrebuje-tvojo-pomoc/>, dostop: 10. 3. 2022.
- Lepo mesto, MNZC: https://www.muzej-nz-ce.si/obcasne_razstave/lepo-mesto-150-let-turisticnega-in-kulturnega-drustva-celje/, dostop: 6. 1. 2022.
- Lucija_Mikelj_diplomsko_delo.pdf (uni-lj.si): http://pefprints.pef.uni-lj.si/1673/1/Lucija_Mikelj_diplomsko_delo.pdf, dostop: 28. 9. 2021.
- Music Cafe: https://www.inyourpocket.com/celje/Music-Cafe_62593v, dostop: 15. 2. 2022.
- Obrazi prihodnosti: Kl(j)ubovanje v Celju včasih: <https://www.dnevnik.si/1042816109>, dostop: 15. 3. 2022.
- Pri zamorcu (Hotel Mohr) – Ojstrica (kamra.si): <https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/pri-zamorcu-hotel-mohr-ojstrica/>, dostop: 20. 2. 2022.
- Razglednica s prikazom evangeličanske cerkve v Celju (kamra.si): <https://www.kamra.si/mm-elementi/razglednica-6693/>, dostop: 6. 1. 2022.
- Stanka Kovačič – Kadar greš na planine: <https://garystockbridge617.getarchive.net/amp/media/stanka-kovacic-kadar-gres-na-planine-246059>, dostop: 6. 1. 2022.

- Uradni list RS, 20/1998: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/7314>, dostop: 9. 2. 2022.
- Vuki – Andrej Vovk ... – Face iz moje Knjige obrazov | Facebook, dostop: 20. 2. 2022.
- Zgodba o celjskem kinu: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201703977.pdf>, dostop: 6. 1. 2022.
- Zgodovina (kinometropol.org): <https://www.kinometropol.org/index.php?id=10>, dostop: 6. 1. 2022.

8.2 *Pisni viri*

- #dekade50 (1950–1959)
- #dekade60 (1960–1969)
- #dekade70 (1970–1979)
- #dekade90: 1990–1999, Bojana Aristovnik, dr. Borut Batgelj, dr. Bojan Himmelreich, Sonja Jazbec, Jože Kranjec, Vesna Sirk, mag. Hedvika Zdovc, dr. Aleksander Žižek, Zgodovinski arhiv Celje
- Filter, vodnik urbane kulture, Celje, Velenje, Žalec, Laško, Šempeter, Maribor, Brežice, letnik 2, št. 6, izdal DZU FILTER
- mag. Mirjam Počkar, dr. Stanislav Andolšek, Tanja Popit, dr. Andreja Barle Lakota, Uvod v sociologijo, Učbenik za sociologijo v gimnazijskem izobraževanju
- Mohor Hudej, Nuša Komplet Peperko, dr. Tonček Kregar, Brane Piano, dr. Dan Podjed, Bert Savodnik, Sebastjan Weber, Urška Ženko, Jeans generacija, celjska popularna kultura od kavbojk do mobitela, Muzej novejšje zgodovine Celje

8.3 Anketa

Zabava mladih v Celju skozi generacije

Vprašalnik

Pozdravljeni! Sem Urška Kolar, dijakinja I. gimnazije v Celju. V letošnjem letu delam raziskovalno nalogo o načinu zabave različnih generacij (naših starih staršev in staršev) ter kakšne so možnosti zabave za mladostnike v današnjem času v Celju, zato bi bila zelo vesela, če bi bili pripravljeni izpolniti naslednjo anketo.

Q1 - Ali ste se v mladosti zabavali v Celju?

- ☐ da
- ☐ ne

Q2 - Starost anketiranca:

- ☐ več kot 77 let
- ☐ 58–76 let
- ☐ 42–57 let
- ☐ 26–41 let
- ☐ 16–25 let

Q3 - Spol:

- ☐ ženski
- ☐ moški

Q4 - V mladosti sem obiskoval/-a:

- ☐ srednjo šolo
- ☐ srednjo in visoko šolo
- ☐ srednjo šolo in univerzo
- ☐ nič od naštetega

Q5 - Kje ste se zabavali?

Možnih je več odgovorov

- ☐ v kavarni
- ☐ v klubih in diskotekah
- ☐ na veselicah
- ☐ na zasebnih zabavah
- ☐ na koncertih
- ☐ v gostilni
- ☐ drugo:

Q6 - Na kakšen način ste se zabavali?

Q7 - Kako dolgo so vam starši pustili ostati zunaj?

- ☐ do mraka
- ☐ do 22.00
- ☐ do polnoči
- ☐ do 2.00 ali 3.00
- ☐ brez omejitev
- ☐ drugo:

Q8 - Kolikokrat na teden ste obiskovali klube/plesne zabave?

- ☐ 1x na teden
- ☐ 2x–3x na teden
- ☐ 4x–5x na teden
- ☐ 6x–7x na teden
- ☐ nikoli

Q9 - Katero zvrst glasbe ste poslušali?

Možnih je več odgovorov

- ☐ pop
- ☐ rock
- ☐ narodnozabavno
- ☐ punk
- ☐ rave, rave techno in drugo elektronsko glasbo
- ☐ težki metal (heavy metal)
- ☐ jazz
- ☐ blues
- ☐ ljudsko glasbo
- ☐ jugo rock
- ☐ balkanske narodne
- ☐ hip hop
- ☐ drugo:

Q10 - Ali ste/ste bili zadovoljni z možnostmi zabave v Celju?

- ☐ Da, zelo zadovoljen.
- ☐ Zadovoljen.
- ☐ Srednje zadovoljen.
- ☐ Nezadovoljen.
- ☐ Razočaran.

Q11 - Kako bi danes ocenil/-a možnosti za zabavo mladih v Celju (ali je dovolj možnosti za zabavo)?

- ☐ Mladi imajo veliko možnosti (klubov, centrov ...) za zabavo.
- ☐ Mladi imajo možnosti za zabavo, a bi jih lahko bilo več.
- ☐ Mladi nimajo dovolj možnosti in lokacij za zabavo.
- ☐ Drugo:

Q12 - Hvala za sodelovanje

8.4 Odgovori na 6. vprašanje iz ankete

Q6 - Na kakšen način ste se zabavali?

Generacija babyboom:

- Ples, \"houseball\", debate v nedogled,...
- Zelo različen. V Kl(j)ubu smo muzicirali in poslušali glasbo - bili so tudi koncerti v živo. Tam smo celo naštudirali monodramo Kartagina, ljubezen moja in z njo leta 1980 nastopili na Naši besedi v SLG Celje. Moram pa reči, da Kl(j)ub in diskoteke niso eno in isto. Diskoteke smo \"z gnusom\" zavračali. MI smo bili rokerji, tam pa so se zbirali šminkerji. Podobno je veljalo za lokale. V Vrtnico so hodili šminkerji, mi pa v Ojstrico in Turško mačko. Kaj smo tam delali? Ja, tudi pili smo, ampak smo se ob tem tudi konstruktivno pogovarjali in včasih tudi ob spremljavi kitare peli. Pogosto smo šli tja kar cel gimnazijski razred.
- Pogovori, glasba, ples, šport.
- Imeli smo vaje, potem smo se pogovarjali, smejali, zabavali,...
- Ples, petje, druženje z vrstniki, tudi popivali smo, smučanje, kino in televizijske oddaje.

Generacija X:

- Ples, druženje s prijatelji.
- Druženje s prijatelji, ples, poslušanje glasbe.
- Z glasno rock muziko.
- Brez telefonov, plesali.
- Ples, zabave.
- Ples in glasba.

- Z družbo prijateljev, pogovori, ples, obiskovanje koncertov.
- Poslušanje glasbe, petje, ples.
- Emm... muzika.. pa nekaj smo spili.. nekateri tudi kaj skadili.
- S plesom in druženjem.
- Plesali, pili.
- Z druženjem in plesom.
- Plesali.
- Ples, glasba, druženje.
- Druženje, ples.
- Druženje in ples (breakdance, disko).
- Žur do jutranjih ur.
- Ples.
- Ples in druženje.
- Plesali.
- Plesali, peli.
- Predvsem smo plesali na rock in pop glasbo.
- Ples, petje, igranje (biljard, nogomet,...).
- Disco club.
- Druženje s prijatelji, ples, plesni tečaji, dramska skupina.
- Druženje.
- Ples in druženje.
- Druženje s prijatelji, poslušanje glasbe.
- V klubih smo se s prijatelji družili, plesali...
- Glasba, ples,...
- Plesali smo.
- Z glasbo, druženjem in popivanjem.
- Klepet, pijača, ples.
- Druženje, ples.
- Ples, petje, čvek.
- Plesali, peli, pili.
- Pijača, ples.
- Pogovor, pijača.
- Poslušanje glasbe, ples.
- Poslušanje glasbe in ples.
- Druženje, plesi, zabne zabave s petjem ob kitari.
- Ples, pijača, pogovori s prijateljicami.
- Druženje s prijatelji.
- Druženje z vrstniki in ples.
- Ples.
- Druženje s petjem in plesanjem.
- Ples, petje.
- Ples, osvajanje deklet :).
- Ples, pijača, pogovor, biljard,...
- Ob glasbi in pijači.
- Dobra družba, glasba in pijača.
- Ples, druženja.

- V družbi, paru,...
- Ples, pogovor.
- Ples, pogovor.
- Koncerti, diskoteke, prireditve na prostem (rock žur, Pivo&cvetje, itd.).
- Sex and drugs and rock&roll. Drugs = največ alkohol.
- Ples, druženje.
- Plesali, pili, žurali.
- Uživali smo na koncertih, veseljačili, igrali tarok,...
- Druženje in plesanje.
- Druženje z vrstniki ob glasbi in plesu.
- Druženje s prijatelji, spoznavanje novih, ples,...
- Ples, zabava, koncerti.
- V družbi.
- Koncerti, klubi, razstave.
- Plesali, pili, se veselili.
- Druženje, pogovori.
- Druženje, ples, pogovarjanje.
- Pijača in hrana s sošolci, občasno glede na finančne zmožnosti.
- Plesali in peli.
- Glasba, pogovori.
- Družili s prijatelji nekaj spili in pojedli, poslušali glasbo in plesali.
- S prijatelji.
- Ples, pijača.
- Ples, glasba, druženje.
- Druženje in ples.
- Ples, petje, druženje.
- Druženje, ples, petje, pitje.
- Druženje, ples, petje, pitje, pogovori.
- Ples.
- Plesali, peli.
- Plesali in se družili na koncertih.
- Večinoma s plesom.
- Tarok in pijača.
- S prijatelji, punce, alkohol, občasno trava, muzika, ples.
- Pijača, glasba.
- S plesom.
- Plesali, peli, skratka uživali.
- Ples, druženje, pogovor.
- Plesanje ob glasbi.
- Poslušanje, plesanje.
- Razna praznovanja.
- Druženje, ples.
- Ples.
- Ples, dobra glasba in pijača.
- Ples, petje (rjojenje?) na koncertih.
- Plesali in poslušali glasbo.

- Plesanje.
- S prijatelji smo klepetali ob dobri kavi in poslušali glasbo.
- Ples.
- Prepevali ob kitari, plesali
- Pitje in ples.
- Ples, koncerti, petje, kitara, pohodi, pikniki.
- Ples.
- Šport, plesanje, petje, pitje, kartanje, druženje, itd.
- Druženje s prijatelji, ples.
- Druženje, ples,...
- Žuranje s prijatelji- stalno družbo.
- Ples.
- Veliko smo plesali in se družili.
- S plesom in glasbo.
- Ples v diskotekah.
- Ples, petje, druženje.
- S prijatelji.
- Ples, pogovori in smeh.
- Ples, petje, pogovori.
- Ples, glasba.
- Ples, pijača, flirtanje.
- Ples.
- Poslušanje glasbe, debata, pivo.
- Ples, glasba.
- Druženje, zabave, koncerti.
- Popivanje, ples, petje s prijatelji
- Druženje.
- Ples, družba s prijatelji.
- Ples.
- Druženje s prijatelji, ples.
- Koncerti, prireditve, klubi (Barfly).
- Ples in druženje s prijatelji.
- Pijača in ples.
- Ples.
- Petje doma.
- Ples in glasba.
- S prijatelji, sošolci.
- Poslušanje glasbe, ples, pijača.
- Popivali, družili, plesali, ...
- Ples, poslušanje glasbe, pogovor, piknik.
- Ples, glasba.
- Pili, peli in plesali, včasih kje tudi kaj igrali.
- Plesali.
- Ples, klepet.
- Z družbo na plesu in praznovanjih.
- Ples, poslušanje glasbe.

- S plesom.
- Druženje, muzika, ples, debate.
- Druženje, pijača, ples.
- Predvsem ples.
- Plesali in se družili s prijatelji v celjskem Kljubu, nekaj malega popili.
- Z glasbo.
- Ples, glasba.
- Veliko smo prepevali, plesali, kdaj tudi kaj spili, ...
- Ko smo dosti spili, smo tudi peli in plesali. Uživali smo in se res imeli fajn.
- Zelo različno.
- Ob glasbi in pijači, v družbi prijateljev.
- Ples ob glasbi.
- Plesali smo, jedli sladice, pili zelo malo alkohola.
- Koncerti.
- Ples, ples.
- Glasba, ples.
- Plesali smo in se družili. Žurali.
- Plesali smo, se pogovarjali, sprehajali, jedli, ...
- Ples, pogovor.
- Petje, ples.
- Ples, druženje v neomejenosti.
- Poslušanje glasbe.
- Ples.
- Ples, glasba, bambus.
- Hodili smo na plese.
- Koncerti, slaščičarne.
- Glasba, ples.
- Ples, druženje.
- Druženje ob pijači, ples, koncerti.
- Ples, poslušanje glasbe, druženje.
- Druženje z vrstniki.
- Veliko smo plesali in peli.
- S&D&RnR.
- Druženje, družabne igre.
- Ples.
- Plesali, prepevali.
- Poslušala glasbo in plesala.
- Ob glasbi.
- Plesala.
- Glasba, ples.
- Ples.
- Ples in druženje s prijatelji.
- Petje, ples.
- Plesali, se pogovarjali in tudi kaj popili.
- Ples, zabave v krogu prijateljev.
- Ples in druženje.

Zabava mladih v Celju nekoč in danes

- Pitje, ples, poslušanje glasbe.
- Plesom.
- Plesali.
- Ples, druženje.
- Plesali, poslušali glasbo, kaj popili; občasno odšli na kak koncert, ki je bil večinoma organiziran v diskotekah.
- Druženje z vrstniki, ples, klepet.
- V družbi prijateljev smo se pogovarjali, plesali.
- Poslušali glasbo, plesali, tudi kaj popili.

Generacija Y:

- Namizne igre, ročni nogomet, poslušanje glasbe.
- Plesali v diskotekah vsako soboto.
- Druženje s prijatelji.
- S prijatelji smo hodili ven plesat.
- Obiskovali smo koncerte, se družili v klubih (KLjUB, Underground, Musicafe), za Savinjo in v parku.
- Ples, klepet ob pijači.
- Ples, koncerti, druženje v parku.
- Ples in druženje
- Druženje s sošolci ob koncih tedna po pouku.
- Ples, druženje, petje.
- Družili, pogovarjali, peli, plesali, kaj dobrega pojedli.
- Z druženjem.
- Ples, druženje, poslušanje glasbe.
- Pogovori, poslušanje glasbe.
- Druženje, ples, petje.
- Ob dobri družbi in dobri glasbi, brez alkohola in prepovedanih substanc.
- Ples, petje, druženje s prijatelji.
- Plesali.
- Druženje s prijatelji, pogovor, ples.
- Ples, druženje s prijatelji, pitje \"alkohola\".
- Druženje in ples.
- S prijatelji.
- Druženje s prijatelji, organizacija tematskih zabav.
- Pili smo alkohol in žurali.
- Veselice, druženja.
- Druženjem, plesom in alkoholom.
- Ples in druženje.
- Druženje, ples.
- Pili in plesali smo ter se skušali pogovarjati ob glasni glasbi.
- Kadili smo.

Generacija Z:

- Debate, pogovori, ples.
- Druženje s prijatelji
- Pitje in ples.
- Pili, plesali, peli.
- S prijatelji.
- Pitje.
- S petjem, glasbo, plesom.
- Druženje s prijatelji, poslušanje glasbe v živo.
- Petje, plesanje.
- Druženje s prijatelji, pijača, glasba, plesanje.
- Ob spremljavi glasbe in pijače.
- Ples, kavice, druženje, popivanje.
- Ob glasbi in plesu.
- Druženje s prijatelji.
- Ples, petje.
- Z druženjem ob kapljici.
- S plesom.
- Ples.
- Druženje s prijatelji.
- Seks n drugs.
- Poslušali glasbo, kaj spili.
- Z glasbo.
- Glasba, pogovor, alkohol.
- Na Youtube napišite 'G Herbo - PTSD' in prevrtite na 3:02. To je moj odgovor. You are welcome. (sex, drugs, rockenrol).
- Ples, petje.
- S pitjem alkohola, plesom, petjem (kričanjem), vajbanjem.
- S prijatelji.
- Plesom, petjem, pomenkovanjem.
- Ples, petje.
- Sok.
- Ples, dobra glasba....
- Z obiskovanjem različnih zabav s prijatelji.
- Druženje s prijatelji.
- Glasba, ples, pijača.
- Ples, petje, druženje.
- S prijatelji.
- Odšli smo na pijačo po koncertih.
- Šli na pijačo po pouku, na koncerte s prijatelji,...
- Pili in plesali.
- Pogovor, ples, petje.
- Petje, ples, pijača.
- Druženja, zabave.
- Igranje iger.
- Ples, petje, pogovarjanje.
- Pitje, kajenje, petje.

- Petje, ples.
- Pogovori s prijatelji, simpatijami.
- Na kavi.
- Peli, plesali.
- Pijača pa družba.
- Petje, ples, ogled raznih koncertov, pitje s prijatelji...
- Druženje, petje, pogovarjanje in ples.
- Muzika, druženje.
- Pili.
- S prijatelji glasbo, alkoholom.
- Ples, petje, alkohol.
- Druženje z znanci.
- Pitje.
- Ples, petje.
- Zabava s prijatelji.
- Plesali, peli.
- Pili in plesali.
- Druženje s prijatelji.
- Ples, pijača.
- Plesali, pili.
- V družbi prijateljev.
- Ples.
- Druženje.
- Kava s prijatelji.
- Glasba, petje, ples, alkohol.
- Druženje s prijatelji, hrana in pijača ter ples.
- Ples, petje.
- Ples, pijača, petje.
- S plesom.
- Druženje.
- Druženje s prijatelji.
- Ples, petje...
- S prijatelji.
- Druženje ali plesanje s prijatelji ob pijači.
- Z glasbo.
- Druženje svojimi prijatelji.
- Pili smo s kolegi.
- S prijatelji.
- Pili.
- S prijatelji.
- Plesali na odlično glasbo in malo popili.
- Alkohol, glasba, ples, družba.
- Veliko smo se ljubčkali, veliko smo pili in veliko smo se drogirali in kadili.
- S prijatelji in substancami.
- S prijatelji, alkohol.
- S prijatelji, ples, petje.

- Druženje s prijatelji.
- S prijatelji smo se družili.
- Pili smo.
- Alkohol s prijatelji.
- Z alkoholom.
- Druženje s prijatelji v kavarnah in na koncertih. Spoznavanje novih ljudi na veselicah in zasebnih zabavah.
- Pili, kadili, plesali, pili.
- Glasba.
- Ples, igranje pikada.
- Poslušali glasbo, se družili, pili.
- Koncert v Golovcu.
- Pogovarjali s prijatelji, plesali, pili... odvisno od lokacije.
- Pogovarjanje.
- Alkohol, glasba.
- Piti in jesti.
- Pitje.
- Pili, plesali, pili.
- Uživanje vprašljivo legalnih substanc.
- Pogovarjanje.
- S prijatelji.
- Alkohol, glasba, druženje s prijatelji,...
- Pijemo, pojemo in plešemo.
- Ples, uživanje alkohola, petje, družabne igre.
- S plesanjem, poslušanjem glasbe.
- Z zabavo.
- S plesom in petjem.
- Alkoholizirano.
- S prijatelji, dosti alkohola.
- Druženje z najboljšimi prijatelji.
- Druženje s prijatelji, ples, glasba.
- Sex, drugs, alkohol.
- Živa glasba, ples.
- S petjem.
- Glasba, ples, druženje.
- Plesali.
- Z druženji in glasbo.
- Glasba in ples.
- Glasba.
- Pili in plesali.
- S prijatelji in glasbo.
- S prijatelji smo plesal.
- Se zabavali ob glasbi, družili z najbližjimi.
- Z alkoholom.
- Alkohol, balkan ali domača glasba.
- Ples.

Zabava mladih v Celju nekoč in danes

- Party.
- Naročiš kavo, se pogovarjaš, greš na sprehod.
- Z glasbo, plesom, druženjem.
- Napil sem se do konca in sem se zbudil v sredi knjižnice v spodnjem perilu.
- Druženje s prijatelji, pitje, ...
- Glasba, družba.
- Gledanje filmov.
- Plesali.
- Pogovori s prijatelji.
- Pogovori s prijatelji.
- Ples, petje.